

če se bolj strogo nastopati proti zakotnemu pisaštvu. To bode le več ljudi privedlo v pisarne notarjev.

Priprosti kmetovalci se ne ukvarjajo radi s pisarjenjem. Kadar imajo kako prošnjo ali sklepajo kako pogodbo, prihajajo k občinskemu tajniku, domaćemu učitelju ali pa duhovniku, da jim sestavi vlogo. Od kmetovalcev se pač ne sme zahtevati, da bi morali zaradi vsake vloge, zaradi vsake malenkostne pogodbe hiteti pet ali celo več ur na sedež c. kr. notarja. Tudi za kmeta velja pregovor: „Čas je denar“, in to posebno v sedanjih, za kmetovalca tako težkih časih. Ako pa postane vladna predloga o zakotnem pisaštvu zakon, potem bo skoraj onemogočeno, pomagati ljudem o izdelovanju prošenj in pogodb, kajti v načrtu stoji: „Kdor spisuje neopravičeno in na način obrta vloge ali pa listine za sodnije in upravne oblasti, naj se kaznuje z zaporom od treh dni do treh mesecev. Z zaporom se pa še lahko sklene kazni v denarju do 1000 K.“

Reklo se pa bo, da bodo samo tisti kaznovani, ki bi po načinu obrta spisovali vloge in listine. V zakonu ni prav nič določeno, kaj je „obrotno“ izdelovanje vlog. Prepuščeno je to popolnoma razsodbi sodnikov. Ako bi bili sodniki res vedno tako nepristranski! Žalibog smo večkrat primorani dvomiti nad to nepristranostjo. Ako je n. pr. kdo veliko sto vlog spisal za ljudi, četudi ni dobil za to nobene koristi, bode sodnik lahko razsodil, da je njegovo delovanje podobno obrti, in kaznovan bode z zaporom in še plačati bode moral povrhu. Ali vzemimo slučaj: Pri hranilnici dobiva poslovodja neko nagrado in naročeno mu je, da mora tudi zemljiško-knjižne vloge izdelovati. Lahko se mu bode očitalo, da izdeluje pogodbe proti plačilu in kaznovan bo.

Vlada kaže veliko skrb za advokate in notarje. Vse te predloge so narejene z ozirom na to, da bi se jim izboljšalo njihovo, že tako ugodno stanje. Ali bi ne bilo treba skrbeti tudi za občinske tajnike, ki so tudi državljani! Ravno občinski tajniki si izboljšajo svoje pičle dohodke s tem, da izdelujejo za stranke razne prošnje in pogodbe, za kar dobivajo navadno malo darilo. In če vzamemo zakotne pisarje same, ni zadeva tako strašna, kakor jo slika vladna predloga, v kateri je rečeno, da pospešujejo zakotni pisarji propad svojih varovancev. Meni ni znano, da bi vsled zakotnih pisarjev propadla posestva, pač pa so mi znane mnoge pritožbe kmetovalcev zoper velike računske advokatov in notarjev.

Ker bi nasvetovani zakon o zakotnem pisaštvu le pomnožil stroške kmetovalcem in ker ne upošteva vladna predloga naše zahteve, da bi se notarijat podržavil, zato izjavljam, da bomo poslanci iz Hrvaško-slovenskega kluba glasovali proti predlogom, ki so sedaj pri prvem čitanju.

Tako je torej stališče naših poslancev! Upamo, da je v popolnem soglasju z mnenjem slovenskega ljudstva. Zanimivo je bilo, ko je prišel predlog o zakotnih pisarjih v pravni odsek. Nihče ni hotel postati poročevalec za ta vladni predlog, ki vsled tega niti v odseku ne more priti v pretres.

Politični ogled.

— V državnem zboru so se vršila zadnji teden prva čitanja zaradi službenega napredovanja uradnikov, potem zaradi novega advokatskega in notarskega reda, zaradi zakotnega pisaštva, ter drugo in tretje čitanje zaradi določitve nerubljenih dohodkov, in zaradi službenega napredovanja državnih kanelij-skih uradnikov. Ta teden bosta le dve seji; prva je bila v torek, druga bo v petek. Sreča in četrtek sta prihranjeni za razprave v delegacijah. Več pozornosti kakor prva čitanja, pri katerih se samo sklepa, kateremu odseku se naj predlog izroči, so vzbujale razprave v vojnem in proračunskem odseku. V vojnem odseku traja še glavna razprava o novem vojnem zakonu, v kateri je izmed Slovencev že govoril dr. Žitnik. Tudi naš štajerski poslanec Pišek pride do besede. Hrvaški zastopnik dr. Tresič je dve seji obstruiral, potem pa ustavil nenačnoma obstrukcijo. Ako obstrukcija ni resna in uspešna, boljše, da je ni. V proračunskem odseku se je izročil predlog o italijanskih pravnih stolicah, ki je delal vladam in parlamentu že toliko preglavic, pododseku, to se pravi, spravi se je na postranski tir. Po glavnem tiru pa se bodo vozili zdaj drugi preplogi, kakor računski zaključki, proračun itd.

— **Delegacije** se vršijo tokrat na Dunaju in so se zopet začele v torek, dne 30. aprila. Zanimive bodo iz več razlogov. Prvič pridejo brezdvomno v razgovor madžarska nasilja na Hrvaškem. Slovanski delegati gotovo ne bodo mirovali in molčali ob takem škandalu. Slovenci imamo tokrat samo enega zastopnika v delegacijah, dr. Šusteršiča, ki odvaga seveda več drugih. Pri Ogrih pa bode zanimivo, kako se bodo gledali z vojnim ministrom Aufenbergom, kateri jim je prekrizal račune, ko je hotel Kuen cesarju izsiliti nekaj njegovih predprav in vojaških zadevah. Pred tokratnimi delegacijami nastopita prvič zunanji minister grof Berhtold in skupni finančni minister vitez Bilinski.

— **Na Ogrskem** imajo torej sedaj novo ministristvo z Lukačem na čelu, ki pa se bo prej predstavil delegacijam kakor ogrskemu državnemu zboru. Lukač se pridno pogaja z Justom in Košutom ter ju skuša pridobiti, da pripustita mirno posvetovanje državnega zbora. Justovi stranki obljublja razširjenje volilne pravice, a Just še z dosedanjimi privolitvami ni

zadovoljen. Lukaču bo jako ljubo, da pridejo vmes delegacije, ker dobi s tem čas za pogajanja.

— **Hrvaška** še vedno vzdihuje pod komisariatom Čuvajevim. Novoimenovani ogrski ministrski predsednik Lukač in njegov minister za Hrvaško, Josipovič, sicer zatrjujeta, da se bodo kmalu uredile hrvaške razmere, a zgodilo se do danes še ni nič. Le to je res, da se minister Josipovič pogaja s hrvaško liberalno stranko (koalicija se imenuje), da prevzame vladno. Izpod komisarijata pridejo torej Hrvatje pod vladno liberalcev, ki bodo gotovo služili Madžaronom bolj kot svoji domovini.

— **Češko.** Spravna pogajanja med Čehi in Nemci so se baje popolnoma razbila. Češki narodni socialisti so odpoklicali svoje zastopnike iz vseh spravnih odsekov.

— **Sv. Oče.** Zdravje sv. Očeta Pija X. vzbuja resne skrbi, a sv. Oče sam noče verjeti zdravnikom, da je resno bolan in noče poslušati njih nasvetov. Silno je želel, slišati zvonove z novega stolpa sv. Marka v Benetkah, katerega so postavili namesto starega stolpa, ki se je pred leti podrli. Po tem mestu, kjer je toliko let deloval kot višji pastir, se mu sploh močno toži.

— **Rusija.** V zlatih rudnikih ruskega carja v zgornji dolini sibirske reke Lene so pričeli stavkati delavci. Ker so nekaj delavcev zaprli, so ostali delavci priredili mali nemir; nenačnoma pa jim je zastavilo pot vojaštvo, ki je brez povoda takoj ustrelilo v množico. Bilo je 270 delavcev mrtvih, 250 pa je bilo ranjenih; izmed teh jih je še mnogo umrlo.

— **Italij. — turška vojska.** Nastop italijanske vojne mornarice v Egejskem morju in zaprtje Dardanel zelo škoduje trgovini. Prizadeti so zlasti tudi Angličani; poročča se, da je Anglija resno zapretila Italiji, da si bo sama oskrbela varstvo angleške trgovine. Menda je sedaj italijansko vojno brodovje zapustilo Egejsko morje. — Ruski zunanji minister Sasonov je dne 27. aprila govoril v dumi (ruskem državnem zboru) o političnem položaju v Evropi. Povdarjal je, da vstraja Rusija v zvezi s Francijo, da se na ta način ohrani toli potrebni svetovni mir. Sasonov je tudi omenil, da je prijateljsko razmerje med Rusijo in Avstrijo vedno pristraneje. Minister je tudi povdarjal, da so vesti glede napovedbe vojske s Turčijo neresnične. Čeravno zaprtje Dardanel škoduje ruski trgovini, vendar Rusija nima namena, napovedati Turčiji vojske, ampak zahteva, da se dovoli trgovskim ladjam prosti vhod skozi Dardanele. Minister je tudi izjavil, da se bodo evropske velevlasti zopet potrudile, da se doseže med Italijo in Turčijo mir. — V Tripolisu zadnji čas ni kaj posebno novega. Vrše se navadni manjši boji.

Razne novice.

* **Godovi prihodnjega tedna:**

5. nedelja, Pij, V. papež.
6. ponedeljek, Janez Ev.
7. torek, Stanislav, škof.
8. sredo, Pr. kazen Mihaela.
9. četrtek, Gregor, Nac.
10. petek, Izidor, kmet.
11. sobota, Mamert, škof.

* **Iz šole.** V začasni pokoj je stopila učiteljica Terezija Alič. Učiteljski suplent Ludvik Muzek v Središču je imenovan za učitelja; začasni učitelj Iv. Jordan na Prevorju za stalnega učitelja.

* **Iz pošte.** Upravnica Marija Krel je imenovana za oficijantino na pošti v Celju.

* **Uradni dnevi** okrajnih glavarstev na Spod. Štajerskem se bodo vršili meseca maja v sledečih krajih: dne 7. v St. Lovrencu nad Mariborom; 8. v Gornji Radgoni, Kozjem, Šoštanju in Velenju; 9. v St. Lenartu v Slov. gor. in Arvežu; 15. ob Sevnici ob Savi; 23. v Rogatecu; 29. v Ormožu in Ljubnem; 30. v Trbovljah in Solčavi.

* **Škofa Kahna** zašel mrtvoud. V torek, dne 23. aprila, je bivšega krškega škofa Kahna v drugič zašel mrtvoud. Njegovo zdravstveno stanje je zelo nevarno.

* **Odlikovan Slovenec.** Cesar je kovaškemu pomočniku Alojziju Mencingerju, ki je že 50 let v službi pri enem in istem kovaškem mojstru v St. Petru na Srednjem Štajerskem, podelil srebrni zaslužni križec. Marljivost slovenskih rokodelcev se povsod spoštuje.

* **Nadrevizor g. Pušenjak** je že toliko okrevljal, da lahko izvršuje najnujnejše posle. Nevarna rana na glavi, ki jo je zadobil pri nesrečnem padcu, že celi. Upanje je, da bo vrli naš organizator v kratkem času popolnoma okrevljal in bo zopet nadaljeval svoje organizatorično zadržano delo.

* **Slovenski mladeniči**, posnemajte! Pri ožjih volitvah v dunajski mestni svet za 4. skupino dne 25. aprila, so k zmagi krščanske stranke posebno mnogo pripomogli člani katoliških mladeniških organizacij. Telovadci, rokodelski pomočniki, katoliški dijaki, delavci itd. so v najnevarnejših okrajih neumorno agitirali za krščanske kandidate. Kjer je bil boj najbolj vroč, nasprotniki najbolj divji, ravno tam so krščanski mladeniči kot jegulje smukali od volilca do volilca, zaostale volilce spravljali na volišče in tako pripomogli, da je krščanska stranka v sedmih okrajih sijajno zmagala. Res je, kar je zapisal dunajski krščanski list „Reichspost“ po dobljeni zmagi: „Stranka, ki ima tako navdušeno in vrolo mladino, mora zmagati!“ Slovenski mladeniči, posnemajte v vseh volilnih bojih dunajske tovariše!

* **„Živel jugoslovanski kralj!“** Dijaki hrvaškega vseučilišča v Zagrebu so naredili poučni izlet v

Belgrad. Tam so si ogledovali vse, kar je ogledovanja vredno. Samoumevno je, da so si ogledali tudi palačo srbskega kralja Petra. Kralj Peter pa je smatral za potrebno in umestno, da se pokaže dijakom pri oknu. Ti so ga seveda pozdravili, in nekdo izmed drugih gledalcev — ni bil dijak, ampak srbski državljan — zakliče: „Živel jugoslovanski kralj!“ Ko se je to izvedelo, so se nemški časniki hlastno polotili tega klica ter trdili, da so naši hrvaški dijaki tako izdajalski klicali. Toda avstrijski poslanik v Belgradu sam je potrdil, da je to laž, in večina nemških časnikov je svojo zmoto popravila. Zdaj pa prihaja zadnji teden ptujski šnopsar „Štajerc“, pobere že drugod preklicano laž — in siromak dobi vsled tega božjast, da se slini in krči pesti tudi proti Slovincem, češ, da so v svojem sreču tudi protiaustrijski. Bog daj norcem in šnopsarjem pamet! „Štajero“ pa je popolnoma miren, ako so mu vsenemški Ptujčani krstili ulico, v kateri vali svoje laži, po velikem avstrijskem sovražniku Bismarku!

* **Cenitve** in zapuščinska zapisovanja. Na naše uredništvo prihajajo od kmetovalcev pritožbe, da povodom zapuščin izvršujejo zapisovanje istih sodnijskih uradnikov VIII., VII. in celo VI. činovnega razreda. Vsled dnevnic (dijet) teh plačilnih razredov, so kmetovalci primorani, plačati tem uradnikom velike komisijelne stroške. Ker je naše ljudstvo revno in ima vsled slučaja smrti itak ogromne stroške ter desetek, se javno prosi pristojna oblast, da naj izvršujejo zapuščino ali nižji sodnijski uradniki, katerim pristojna male dnevnine, ali pa, da si za zapuščinska zapisovanja in cenitve, če jih vodijo uradniki višjih činovnih razredov, le-ti smejo zaračunati dijete od XI. do IX. činovnega razreda. — Prizadeti kmetovalec.

* **Nerubljivi dohodki.** V državnih zbornici se je sprejel zakon, v katerem se zviša mera za nerubljive dohodke. Pri državnih in zasebnih uslužbencih se zviša od 1600 K na 2000 K, pri penzionistih od 1000 na 1600 K, in pri onih, ki imajo dohodke od zavarovalnin, od 1000 na 1200 K.

* **Velikanski dobički** zavarovalnih družb. V letu 1911 so dosegle nekatere zavarovalne družbe zelo velike dobičke in izplačujejo letos masne dobičke svojim delničarjem. Družba „Assicurazioni Generali“ Trstu je imela 7% milijona kron dobička in je izplačala delničarjem 35% dobička. Družba „Anker“ in dobička 1% milijona kron ter plača 24% dobička delničarjem; „Riunione Adriatica“ plača 20%, „Donau“ 13%, „Securitas“ 13%, „Allianz“ 10%, zavarovalnica proti toči „Meridionale“ 8% dobička svojim, večinoma židovskim delničarjem. Cela vrsta zavarovalnih družb je, ki delijo dobička 5 do 8%. Na stotine milijonov K dohodkov bi lahko dobila država, če bi se bilo zavarovanje kedaj podržavilo.

Učni načrt za verski pouk na ljudskih in meščanskih šolah v lavantinski škofiji. Ponatis iz sinodalne knjige leta 1912. Založila kn. šk. lavantinska konzistorijalna pisarna. Pod tem naslovom je zdaj izšla knjižica, ki bo zanimala ne le vse katehete, temveč tudi druge vzgojitelje nežne mladine. Tukaj najdemo namreč višepastirske določbe, kaj in koliko se naj terja pri versko-nravni vzgoji v lavantinskih ljudskih in meščanskih šolah. Novi učni načrt stopi takoj ali vsaj z začetkom prihodnjega šolskega leta v veljavo, med tem ko je dozdani iz l. 1899 s tem razveljavljen. Z novim učnim načrtom dobijo katehete ne le modrih navodil, temveč tudi dobrih pripomočkov za svoje trudapolno delo. Po vsebini ga lahko razdelimo v tri glavne dele. V prvem sprejmejo katehete občna navodila o pripravi, o začetku, nadaljevanju in sklepu verstvenega pouka. V drugem delu je določena za posamezne razrede raznovrstnih ljudskih in meščanskih šol učna snov, ki se naj vsako leto obdela. V tretjem delu pa najdemo podrobni učni načrt ali razvrstitev učne snovi na ljudskih šolah za posamezne ure katehetejnega poučevanja. Ni naš namen, da bi tukaj obširno govorili o posameznih delih, saj se bodo katehete sami lahko prepričali, kako spretno je vse sestavljeno. Zato le splošno povdarjamo, da bodo katehete veseli tega vestno sestavljenega načrta. Saj vidijo v njem tudi sadove svojega lastnega marljivega delovanja. Zato pa tudi lahko z mirno vestjo rečemo: Novi učni načrt je v naravnih razmerah lahko izvedljiv, zmeren v svojih terjatvah in omogoči slehernemu, ki je blage volje, v vsakem oziru dobro in temeljito versko-nravno vzgojo.

* **Slovensko dekletje** je knjižica, katero je spisala mladenka Pepica Senica za slovenska dekleta. Izšla je ravnokar v tiskarni sv. Cirila, in sicer že v drugi izdaji. Knjižica je jako poučna in jo toplo priporočamo vsem slovenskim dekletom. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 1 komad s poštnino vred 35 vin.; 10 komadov pa stane s poštnino vred 3 K 20 vin.

* **Šmarnice** arskega župnika so ravnokar izšle v katoliški Bukvarni v Ljubljani in se dobe vezane za ceno 2 K. Šmarnice, ki so ene najkrasnejših in najbolj razširjenih šmarnic pri vseh tujih narodih, obsegajo razlago lavretanskih litanij z zelo zapimivim življenjepisom arskega župnika blaženega Janeza Vianej. Prepričani smo, da bodo po šmarnicah, ki služijo po svoji vsebini tudi prvomesto med slovenskimi šmarnicami, posegli pridno vsi Marijini častilci.

* **Knjigovodski tečaj** za kmečke posestnike se vrši čez binkoštno praznike na deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. Manj premožni udeleženci dobijo podporo po 10 K. Tečaj traja 4 dni. Natančneje v inseratu.

* **Slinovka** ali kuga na gobcu in parkljih se širi po celi Evropi; tudi v Indiji je jako razširjena. Lansko leto v avgustu je bilo na Nemškem 37.337

krajev okuženih, na Holandskem 12.385 krajev, v Belgiji 4.079 in na Francoskem 16.027 krajev. Škoda, ki je nastala v teh deželah po tej kugi, se ceni na 370 milijonov frankov.

* **Konjereja** na Ogrskem. Država je dala za leto 1912 ogrskim konjerejem 3452 žrebcev na razpolago, za 158 več kot prejšnja leta. Konjereja vrže Madžarom vsako leto lep dobiček.

* **Letošnje velike vojaške vaje.** Iz Budimpešte poročajo, da se prične letošnje velike zborne vaje dne 20. avgusta in da jih bodo končali še le sredi septembra. Vadili bodo napad in obrambo reke Tise na Ogrskem. Vaj se udeležita tudi nadvojvoda Franc Ferdinand in nemški cesar.

* **Fotografija** s pomočjo brzozava. Dolgo so poskušali učenjaki najti sredstvo, kako fotografirati na daljavo. Sedaj se jim je menda to posrečilo. Iz Berlinja so poslali brzozavnim potom fotografijo na Južno Francosko, to je 1500 kilometrov daleč. To je velik napredek!

* **Vinogradi** v Porenju v Nemčiji uničeni vsled mraza. Iz vinorodnih krajev Nemčije se poročajo, da je bil tam zadnje tedne še hujski mraz kot pri nas. V Porenju, kjer se prideluje svetovno znano vino, je trta popolnoma pozebla. Izključeno je, da bi bilo letos kaj vinskega pridelka. Portugalka in silvanec sta pomrznila tako močno, da je postal ves lanski les črn. Vsled tega je uničen vinski pridelek celo za več let in bo morala trta poganjati samo iz starice iz zemlje. Močnejše in poznejše vrste sicer niso tako močno trpele, a očesca so tudi popolnoma uničena. Vinorejci so obupali, ker ne bodo ne letos, ne prihodnje leto, imeli skoraj nobenega pridelka. Vinotrčci so zvišali cene vinu. Tudi sadno cvetke je mraz uničil.

* **Zavarovalnica** za škodo, ki jo povzroči štrajk, so ustanovili tovarnarji in lastniki velikih rudniških ter enakih obratnih (industrijskih) podjetij v Nemčiji. Na ta način bo delavec v bodoče težje izvajati zmago pri štrajkih, ker bo zavarovalnica tovarnarjem vsaj delno škodo povrnila. Židovski bogataši si pač vedo pomagati.

* **Novi bankovci.** Ker se pojavlja zadnji čas v prometu vedno več ponarejenih 20kronskih bankovcev, bodo sedanje bankovce nadomestili z novimi. Nove bankovce po 20 K bodo izdali že z novim letom 1913. Tudi 10kronske bankovce ponarejalci zelo ponarejajo, avstro-ogrška banka namerava tudi te tekom časa nadomestiti z novimi.

* **Koliko stane zemljišče na Dunaju.** Naše bralce bo gotovo zanimala neprimerno visoka cena zemljišča na Dunaju in kako so iste tekom zadnjih 20 let poskočile. 1 meter zemljišča na „grabnu“ je stal leta 1910 1800 K, leta 1890 pa le 1300 K, na Koroški cesti leta 1910 2700 K, leta 1890 pa le 1250 K, na „železnem trgu“ je poskočila cena od 1440 celo na 2800 K, v bližini cerkve sv. Stefana se je prodajal meter zemljišča leta 1910 za 2700 K.

* **200.000 zlatih frankov** v zamore zadeti dne 1. junija t. l., kdor v korist „Slovenski Straži“ kupi turko srečko na mesečne obroke po 4 K 7 v. in. — Opozarjamo na današnji oglas „Srečke v korist Slovenski Straži“.

O rešenih in ponesrečencih parnika „Titanik“.

Preiskovalna komisija v Vašingtonu v Severni Ameriki nadaljuje svoje delo in še ni prišla do konca. Od dne do dne naraščajo dokazi za to, da nosi celo krivdo grda dobičkaželjnost v zvezi z brezmejno nečimernostjo. Parobrodna družba White-Star-Line se je hotela pokazati pred celim svetom z najlepšo ladjo, ki se je kakor našopirjena novodobna ženska zibala po morskih valovih. Za zabavo in kinje je bilo vse prekrbljeno kakor v predpustu, najpotrebnejša obrambna sredstva za človeško življenje pa so manjkala. Na ladji je bila sicer razkošna novodobna gostilna, gledališče, igrišče, ni pa bilo prepotrebnih rešilnih čolnov, in celo tako daleč ni segalaskrb za življenje potnikov, da bi se bilo tistemu mornarju, ki je moral paziti na ledenike, dalo kak daljnogled; moral je gledati s prostim očesom ter je opazil nevarnost prepozno. Vrhu tega pa je plula ladja z nenavadno brzino. Rešeni kurjač, ki leži z zlomljeno nogo v bolnišnici v Novem Jorku, je izpovedal, da je imel povelje, naj se razvija kolikor mogoče veliko pare. Na prvi vožnji „Titanika“ se je hotelo prekositi naglost vseh drugih parnikov.

Ubazni potniki.

Rešeni medkrovni potniki „Titanika“ pripovedujejo, da je vladala med njimi velika groza, ko se je zgodila nesreča. Moški so drli brezobzirno k čolnom, kljub temu, da so jih skušali zadrževati častniki. Vsekakor pa se je začelo misliti na rešitev teh potnikov še le takrat, ko je že kakih 18 čolnov odplulo od ladje. Ko so spustili zadnje čolne v vodo, je stalo na stotine žensk in otrok na krovu ladje. Samo nekateri so imeli rešilne pasove, katerih pa je bilo tudi premalo na razpolago.

Dva mošta se rešila v ženskih oblekah.

Znana goljufna igralca Omen in Homer, ki sta bila na parniku „Titanik“, sta pred nesrečo igrala hazard. Ko se je zgodila nesreča, sta podkupila nekega mornarja, da jima je dal žensko obleko. Na ta način sta prišla v rešilni čoln. Nato sta slekla žensko obleko in pomagala veslati.

Rešeni otroci.

Med rešenimi ponesrečenci se nahaja v bolnišnicah tudi več otrok, ki ne vedo, čegavi so. Otroke so metali v prvi zmešnjavi v čolne, ne oziraje se na to,

ali so starši, oziroma sorodniki v čolnih. Več otrok je popolnoma osamelih. Te dni se je zglasila brzozavno soproga nekega krojaškega mojstra v Nici. Njen mož, rodop Čeh, ona je Francozinja, jo je zapustil in šel z otrokoma Luisom in Lolo v Ameriko. Peljal se je na „Titaniku“. Žena ni vedela, kam je mož pobegnil. Ko pa je brala v listih o potopu „Titanika“ in natančen popis osamelih otrok, med katerimi sta tudi Luis in Lolo, je našla svoje otroke in odpotuje s prvim parnikom po nje v Novi jork. Mož se ni rešil in tudi njegovega trupla dosedaj še niso našli. Otroke, ki so brez staršev in sorodnikov, so vzele v oskrbo novojorske gospe in jih oskrbujejo deloma v bolnici, deloma so jih vzele k sebi na dom.

Duhovniki na „Titaniku“.

Na „Titaniku“ sta se peljala v Ameriko tudi dva duhovnika kot potnika. Ostala sta oba na krovu, dasi so jima ponudili rešilni čoln, in utonila. Tolažila sta obupajoče in potapljaajoče se potnike in pripravila na smrt stotine z vesoljno odvezo. Eden je bil Tomaž Byles iz Essex, ki je pred kratkim prestopil od protestantizma h katoličanstvu; peljal se je obiskat svojega brata; drugi je bil J. Montrilla, ki je pastiroval v Londonu in se je peljal v Ameriko na misijone; bil je star komaj 32 let.

Plavajoči mirdvor.

Dne 20. aprila je plul Lloydov parnik „Bremen“ mimo mesta, kjer se je potopil „Titanik“. Potniki pripovedujejo, da so v soboto popoldne med 4. in 5. uro srečali mogočen ledenik, na katerem so izpočetka opazili številne temne točke, ki so jih spoznali pozneje za človeška trupla. Potniki so videli posamezna trupla tako natančno, da so spoznali njihovo obleko ter očili moške od žensk. Opazili so med drugim plavati na morju neko žensko truplo z razpletenimi lasmi. Držala je na svojih prsih malega otroka. Nadalje so videli v valovih tudi truplo neke popolnoma oblečene gospe, ki je držala v naročju mrtvega psa. Na morju je plavalo več človeških trupel. V daljavi so videli potniki plavati skupaj trupli neke ženske in nekega moškega. Tri trupla so se držala krčevito za kos razbitega čolna. Ti prizori so bili tako pretresljivi, da so mnoge ženske na „Bremenu“ padle v nezavest in da so bili vsi moški močno ganjeni. Mnogi so se jokali. Plavajoči mirdvor se je med njimi izgubil in vsi so šli tiho na svoje prostore. Umrlo je bilo med njimi vse veselje, zakaj strašna usoda ponesrečenih „Titanika“ jih je pretresla do dna srca.

Mariborski okraj.

Maribor. Za mestni svet se bodo vršile letos nove občinske volitve. Nemce je tako strah pred Slovenci, da so se začeli že z mrzlično naglostjo pripravljati na volilno borbo, kajti to bi bil baje smrten greh, če bi prišel v mariborski občinski svet kak Slovenec.

Maribor. Strašna nesreča se je te dni tukaj pripetila. Nek hlapec je peljal po Jožefovi ulici težko obložen voz drv. Pod voz je padel po nesreči Sletni učence Franc Leks. Kolo mu je slo več glavo in mu jo popolnoma zdrobilo. Bil je na mestu mrtev. Truplo so spravili v mrtvašnico v Pobrežju.

St. Jakob v Slov. gor. Žalostno so peli zvonovi dne 24. aprila. Umrila je mlada cvetka iz naše Marijine družbe, Marija Weingerl, v Spodnjem Dolu, v 18. letu svoje starosti. Bila je pridna in poštena deklica. Naj počiva v miru!

Sv. Trojica v Slov. gor. Kakor poročajo nemški časniki, ustanovili so si trojiški posilnenci lep b na tihem svojo podružnico nemškega šulferajna. Predsednik je baje usnjak Kirbisch. Ta ustanovitev je žalitev in izzivanje za naš kraj, kjer nimamo niti enega pristnega Nemca. Potem se bo pa zopet reklo, da Slovenci izzivamo in delamo nemir. Slovenci dosedaj nalašč nismo ustanovili nobenega obrambnega društva, da bi se nam ne moglo ničesar očitati. A sedaj je naša dolžnost, da tudi tukaj kaj storimo. Na delo torej! Ustanovimo za središče Slovenskih goric podružnico Slovenske Straže!

Sv. Trojica v Slov. gor. Na vaš dopis o prreditvi šulferajnskih otrok, so naši posilnenci odgovorili v ptujski čunji, ker gliha vkup štrih. Opravičujejo se in lažejo, da bodo poslušalci le majhni otroci. Pa ti otročki morajo biti že jako bogati, ker so zložili večji znesek za šulferajn, ki ga je L. Kirbisch temu odposlala. Pa kako lepe sadove je obrodil ta „ater“, pokazalo se je pri oni gruči lenarških posilnencev, ki so se vračali jako veseli domov in je nesel eden tablo z napisom: Zene, pozor!

Trotkova. Dne 28. aprila so bili častni občani občine Trotkova odlikovani s krasnimi častnimi diplomami, katerih besedila je izdelal župan z lastno roko. Končno je napil župan vsem častnim občanom, na kar so v bližini občinske pisarne zagromeli topiči in pred vrati je začela svirati godba. Častnim občanom je podeljena pravica, sodelovati v občinskem odboru. Ostanje jim vedno v isti občini volilna pravica; so tam posestniki ali ne; pristojna jim tudi pravica do podpore. Imajo pravico, tudi biti voljeni ter predsedovati vsaki seji ali komisiji. Občinski odbor Trotkova je s tem pokazal, da starčkov ne zaničuje. Podoba četrtne božje zapovedi, ki pravi: Spoštuj svoje stariše!

Selnica ob Dravi. Stibler nam pojasnjuje, da je na znanem tukajšnjem občnem zboru posolilnice govoril strogo stvarno brez najmanjšega napada na katerokoli stran. V „Slov. Narodu“ pa izjavlja celjski

Lesničar, da je on spisal ono „resnično“ poročilo o Selnici, ki je mora sedaj g. Stibler popravljati.

Selnica ob Dravi. Tukaj so imeli v nedeljo, dne 28. aprila, naši liberalci shod, kateri je bil pa zelo slabo obiskan, ker ni bilo več kakor 47 mož, kateri bi si radi ustanovili skupno neko kmetijsko družbo z Rušani. Na shod je prišel kot govornik tudi celjski „zamudi-vlak“, ali, ojoj, prišel je zastoj, kajti njegovi najboljši „kolegi“ mu niso dali niti besede, pač škoda, da nismo imeli časti, slišati slavnega celjskega politika. Govor o ustanovitvi gospodarske podružnice je imel Stibler iz Fala. Rekel je tudi, da „cajtnge“ dandanes samo obrekujejo kmete ter nobenemu kaj koristnega in poučljivega ne priporočajo; vse skup so za nič. Nek kmet pa vstane in reče: „Prosim, ptujski „Štajere“ je izjema, on čez kmeta nič ne „sinfle“. Imel ga je tudi pri sebi ter ga skrbno stiskal na prsi, češ, da se mi ne prehladi. Več kmetov iz Ruš in Selnice se je začelo posmehovati in takrat smo še le izprevideli, da so se selniški liberalci združili s štajerčijanci, katerih je bilo tudi nekaj na shodu ter je eden izmed njih rekel tudi Sagaju, ko je začel svoj govor: „Vi pa le tiho bodite, Vas nič ne zastopimo, Vi niste naš domačin, naj le prejšnji govornik govori.“ Kaj ne, Sagaj, vedno smola in blamaža.

Ruše. Tukaj je začelo goreti dne 28. aprila ob polnoči veliko gospodarsko poslopje gospoda Fridricha. Požar so takoj zapazili. Še predno je bila ruska požarna bramba telefonično poklicana, je že odrinila na pomoč ter gasila in branila do belega dneva. Prišli sta tudi na pomoč tovarniška in selniška požarna bramba. K sreči je bil obrnjen veter proč od električne centrale gosp. Pogačnika, kakor tudi hišnega poslopja gospoda Fridricha, poprej Pinterič. Ker je bilo še precej sena in slame, kakor tudi močno zidano poslopje, je škoda čez 12.000 kron. Kako je nastal požar, se še ne ve.

Puščava. Dne 21. aprila je sklenila podružnica Slovenske Straže za Sv. Lovrenc in Puščavo v odborovi seji, da priredi v nedeljo po sv. Cirilu in Metodu v proslavo 50letnice smrti Antona Martina Slomška občeni zbor in primerno slavnost. Podružnica Sl. Straže šteje sedaj 72 članov. Kdor ljubi domovino in ima srce za obmejne brate, naj pristopi in pomaga po svojih močeh k sreči domovine.

Bohova. Za župana je bil izvoljen posestnik Janez Šurec, za svetovalce pa Alojzij Grašič, Franc Lebe in Fr. Sel. Bivši župan in velik prijatelj „Štajeroca“, Gselman, je — propadel.

Hoče. V četrtek, dne 25. aprila, smo pokopali v Razvanju gospo Marijo Rozijan, ki je bila mati gospe Spes v Mariboru. Počivaj v miru! Naj ti bo lahka slovenska zemlja!

Ješenca pri Framu. V „Štajercu“ nek nam dobro znani dopisun zelo nesramno piše o občinskih volitvah na Ješenci. Ta dopis sta skovala naš ješenčki štajerčijanček in njegov „ofar“. Uboga reva bi bil storil za-se bolj dobro delo, če bi bil za tisti denar, ki ga je potrosil za znamke, kupil kruha svojih otrokom, saj so ga potrebni. Potrebno pa je tudi, da bi mu kupil „Štajere“ suknjo. Njegov gospodar naj še malo počaka, predno bo dober za ješenkega župana. Tudi v gospoda župnika se zadnji „Štajere“ nekaj zaletava, češ, kaj so črnosuknježu mar občinske volitve. Mar misliš, da noben drug ne zna pisati v „Slovenskega Gospodarja“, kakor gospod župnik. Je pač prava govedina ta „Štajere“, ki ne zna drugih izrazov kakor „fehtarji“, „petlarji“ itd. „Štajerocu“ enake izraze rabijo cigani.

Dramatično društvo v mariborsko gostuje v nedeljo, 12. maja v Celovcu. Uprizori se kra na zgodovinska slika „V znamenju križa“, ki se je morala v Mariboru na splošno zahtev v enem letu trikrat ponoviti. Začetek predstave ob 4. uri popoldne. Predprodaja vstopnic v uredništvu „Mira“, Celovce, Pavličeva ulica 7.

Studenca. V ponedeljek po četrti vedeli po Veliki noči, t. j. dne 6. maja, se vrši tukaj živinski sejem. Kupci se vabijo, Sejmarnica se ne pobira.

Sv. Martin pod Vurbergom. Veselica, o kateri smo poročali, da se vrši dne 28. aprila, se ni vršila. Kedar se vrši, bomo poročali.

Slivnica. Orii v Hočah in Slivnici imajo v nedeljo 5. maja po večernicah skupni sestanek govori dr. Šiška iz Maribora.

Ruše. „Jugoslovenska strokovna zveza“ skupina Ruše priredi dne 5. majnika v gostilniških prostorih Iv. Juga, oizr. Repoluska velik shod; vabljen je vsak prijatelj krščansko socialnega mišljenja. Možje iz Ruš, Bezene, Bistrice, Laznice, Lembaha in Selnice pridite polnoštevilno! Na shodu bodo govorili posl. gg. Benkovič, Pišek in dr. Leskovar. M. zje, pokažite svojo mišljenje in srce.

St. Jakob v Slov. gor. Naša poslanka dr. Korošec in Roškar imata prihodnje nedeljo, dne 5. maja takoj po večernicah shod na „Jakobshofu“ pri g. Roškarju. Poročala bosta o svojem delovanju. Šentjakobčani, pridite v obilnem številu! Smišljenji ki, agitirajte.

Hoče Zahvala. Za no o zastavo Mladenške Marijine družbe v Hočah so darovali sledeči veleč gg.: Franc Korošec, kn. svetnik djakovski in nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine in kaplan gg. Franc Cerjak in Anton Penič, skupaj 25 K. V imenu vseh mladeničev in celo fare se vam izreka prisrčna zahvala. Za naše „Orle“ pa so darovali: veleč. g. duh svetovalec in župnik pri Sv. Vidu na Planini, ki so nekdanj bili dušni pastir v naši prelepi fari, 3 K; veleč. g. Fr. Gartner, župnik na Planini, ki so tudi tukaj pastirovali, 3 K ter veleč. gosp. Franc Strmšek, kaplan pri Sv. Vidu na Planini, 1 K. Vsem blagim dobrotnikom še enkrat: Bog plati! Dal Bog, da bi se pokazalo še veliko takih dobrotnikov! Vse za blagor, prospeh ter častno in vedno srečo naše ljube mladice!

Ptujski okraj.

Ptuj. Prireditve, katero je priredila Krčevinsko bralno društvo, je vrlo dobro izpadla. Pogojeni ste bili dobro prvi dve pesmi, pa tudi igra se je prav dobro obnesla. Marsikoga izmed inteligence je menda ustrašil naslov, a nobenemu, ki je prišel gledat, ni bilo žal. Igra ima namreč lepo vsebino. Ljudi je bilo kakih 400, kar je za ptujске prireditve nekaj izvanrednega. Posejili so nas celo gostje iz daljnega Sv. Lovrenca in Sv. Marka. Hvala pa tudi igralkam Dekliške zveze, ki so se reš potrudile. Živele! Pripravite nam zopet kmalu kaj sličnega! — Ustrelil, oziroma

obstrelil, se je bojda zopet neki častnik. Račovedni smo, če se bo to natančneje preiskovalo in kaj je bilo temu vzrok!

Ptuj. Posestniški sin Mihael Kureš v ptujski okolici je v nekem prepiru tako hudo pretepel svojo očeta, da je bil oče smrtno nevarno ranjen. Očetu se je vsled ran zasturila kri. Dobil smo poročilo, da je oče v četrtek bolečinam podlegel in umrl.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Pretekli mesec je priredilo Bralno društvo dva shoda. Dne 14. aprila je bil splošni shod Bralnega društva, ki se ga je udeležilo lepo število zlasti mladeničev in mladenk. Ter. Pišek je govorila o potrebi boja zoper alkohol, predsednik je razpravljal o vzrokih slabega stanja kmečkega in delavskega stanu in o nekaterih dnevnih zadevah. Dne 28. aprila je imela Dekliška zveza svoj mesečni poučni shod, ki so se ga članice udeležile v velikem številu. Prvi govornik je govoril o važnosti, potrebi in načinu vzgoje volje, značaja v dekliških letih, v katerih se odloči boj med dobrim in slabim. M. Peršuh pa je navedla v svojem govoru 10 zapovedi slovenske mladenke. Srečna mladenka, srečna družina in blagor domovini, če bi se vse mladenke po njih ravnale! Pri obeh zborovanjih je lepo zapel dekliški pevski zbor mične pesmice. Dne 12. majnika ima Mladeniška zveza svoj poučni shod, katerega so obljubili obiskati tudi mladeniči-zastopniki ptujskega Orla in Bralnega društva! Na svidenje! Zapored sta se zgodila tu dva slučajja nagle smrti. Dne 17. aprila so zjutraj našli mrtvo Eliz. Jurič, 77letno prevzitarico v Pleteljah; srečna slabost ji je naglo končala življenje. Dne 23. aprila pa je vrglo 37letno M. Murko v Apačah v hlevu, ko je šla pokladat živini. Padla je ravno na usta in se je zadušila, ker ni bilo nikogar blizu, zapustivši poleg drugih pet tednov starega otroka. Človeki res ne ve ne ure ne dneva! — Na Markovo nas je zopet prestrašil klic: „Ogenj!“ ravno med sveto mašo. Zgorela je hiša posestnika Vindiš v Pleteljah, zanetil je otrok.

Sv. Bolfenk pri Središču. Veliki liberalni „ekonom“ je šel s svojo ženo „na špansir“. Na polju so se pasle svinje. Žena jih gleda in gleda ter reče: „Vidiš, dragi, ti se vedno kregaš, da so naše svinje najslabše v celi fari. Tote si zdaj pogledaj!“ On pa jezno zamrmra: „Kaj, če ne poznaš naših svinj?!“

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Deželni šolski svet je izrekel gosp. Antonu Božiču, članu ljutomerskega okrajnega šolskega sveta, zahvalo in priznanje za njegovo delovanje v okrajnem šolskem svetu.

Mala Nedelja. Naše Katoliško izobraževalno društvo kljub nasprotnemu liberalnemu društvu dobro napreduje. Glejte, tako v kratkem času, pa imamo že 90 udov, in kakor kaže, bo še precejšnje število udov pristopilo. Čeravno je naša župnija v primeri s sosednjimi župnijami majhna, vendar bo časoma število udov naraslo precej visoko. Žalibog, veliko, veliko je še mladeničev in deklet, ki mislijo, da ni treba kmečki mladini nikake izobrazbe. Nekateri celo mislijo, če v nedeljo med božjo službo posejajo po gostilnah, zalivajo z vinom ali šnopsom svoja grla do večera, da je s tem izobrazba gotova. Mladina, ne posnemaj „medvedovega spanja“! Zbudi se vendar enkrat, zdaj, ko imamo naročenih toliko dobrih časopisov. Poskusi se jih poprijeti in privadila se jih boš, da potem ne boš mogla biti brez njih. Društvo ima za sedaj naročene sledeče časopise: „Slov. Gospodar“ 3 iztise; „Domoljub“ 2 iztisa; „Straža“, „Naš Dom“, „Novi Čas“, „Kmetovalec“, „Dom in Svet“, „Bogoljub“, „Cvetje“ in „Glasnik najsvetejših Src“ po 1 iztis. G. župnik dajo društvu tudi vse svoje časopise, kakor: „Slovenca“, „Stražo“, „Domoljuba“ itd., za kar jim izrekamo najsrčnejšo zahvalo. Zdaj pa udje izobraževalnem društvu prav pridno segajmo po poštenem berilu in nabirajmo znanja iz navedenih časopisov, ki so pisani v katoliškem duhu in se tudi po njih ravnamo, da nam bodo v duševno in telesno korist.

Iz Murskega polja. Požar za požarom se vrsti po raznih vaseh na Murskem polju ter uničuje ljudem domovja in gospodarska poslopja. Tu zažgejo otroci, tam izbruhne požar po neprevidnosti večjih, zopet drugod pripisujejo izbruh tega hudobnega sovražnika hudobni roki. Nespametna govorica je seveda, da bi bila vzrok teh nezgod obilica opekarn na Murskem polju. Pač pa utegnejo imeti prav tisti, ki pravijo, da so ljudje postali zaradi tega manj previdni z ognjem, ker je toliko zavarovalnih družb, ki se kar trgajo za mnogoštevilne zavarovance. Želeti bi bilo, da ljudje zopet bolj pazijo na izbruh ognja, pred vsem zato, da jim vest nikakor ne more očitati, da so si kakorkoli sami krivi požara, potem pa tudi zaradi svojih sosedov, ki morebiti niso tako visoko zavarovani, kakoršna škoda se jim utegne zgoditi. Popolne odškodnine za prestani strah, za trud pri novi stavbi in za morebitno izgubo človeškega življenja pa itak nikdo ne more dati. Se druge zle posledice imajo mnogoštevilni požari po našem polju. Pred vsem je skoro v vsaki vasi postalo potrebno gasilno društvo. Radi jih sicer podpiramo, čeravno jih je veliko, ker lahko storimo mnogo dobrega. Iščemo žalostno je slišati, da se najdejo celo pogorelici, ki so nevoljni, ako jim pridejo gasiti. Po požaru pa se kar vsujejo v vasi razni, večkrat nepoznani nabiralci za nesrečne pogorelece, tako, da se hišne kljube skoro ne utegnejo ohraditi od enega do drugega. Kjer je potreba resnična in nezakrivljena, vsakdo rad pomaga iz krščanske ljubezni do bližnjega. Nelepo pri tem je pa to, da si večkrat pogoreleci z denarjem, ki so ga dobili pri slovenskih

kmetih, grede kupiti opeke v tuje opekarnice. Zato so prav storili nekateri člani slovenske „Križevske opekarnice“, ki je znano kmečko domače podjetje, da so takim pogorelecom pokazali vrata. Kot zavarovalno društvo pa priporočamo našim ljudem edino slovensko zavarovalnico Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, ki je po vsem Slovenskem zadnji čas najbolj razširjena.

M. la Nedelja. Kmet podružnica priredi v nedeljo, 12. maja po rani maši v šoli važno gospodarsko zborovanje s sledečim vsporedom: 1. Strokovno predavanje g. Belleta o boleznih in škodljivih sadjarstva in vinarstva in zatiranje istih. 2. Poročilo o razdelitvi podružničnega orodja za uporabo med člani. K udeležbi se pozivajo pred vsem podružnični člani, vabljeni so pa k predavanju vsi domači in sosednji kmetovalci.

Slovenjgraški okraj.

S. St. Martin pri Slov. Gradu. Kako so nekateri liberalci olikani, so pokazali pred kratkim v neki pošteni dovžanski gostilni. Res, prav čast za nje, da hujskajo uboge žagarje proti mirnim pravomislimim gostom. Posebno nekemu mlademu hujskaču bi bolj pristojala še stekleničica z mlekom, kakor da dela nemir v pošteni gostilni. Oče mora že itak drago plačevati njegove neumnosti, pa še vendar ne da miru.

Gorenje na Paki. Dne 14. aprila smo obhajali pri nas nenavadno cerkveno slavnost, namreč slavnost blagoslovljenosti novih orgelj v podružnični cerkvi sv. Janeza v Gorenjah. Že nekaj let sem se ta cerkve ne prestopano popravlja in olepšuje. Prenovili so se vsi trije oltarji. Cela cerkev se je preslikala, nabavil se je novi tlak, krasne sohe presv. Srca Jezusovega in Marijinega, prenovil križev pot, z eno besedo: popolnoma vse je novo, oziroma prenovljeno. Samo orglje so bile še zelo slabe. Sprožila se je misel, še te kupiti nove, in res, sedaj že pojejo veličastno v čast božjo. Nevenljivih zaslug za vse to sta si pridobila cerkvena ključarja Ivan Poduratnik in Vinčo Ajdič ter Janez Košelnik, posestnik v Skornem. Ti možje se niso strašili nobenega truda ter so res z občudovanja vredno gorečnostjo delali za olepšanje hiše božje. Hvala gre pa tudi vrlemu, za čast božjo vnetemu ljudstvu, katero je rado žrtvovalo velike svote za olepšavo cerkve. Posebno so se izkazali vrli Skorljani, kateri so največji dobrotniki te podružnice. Bog bo gotovo obilo to poplačal. Orglje je zares mojstersko izvršil orglarski mojster Ivan Naraks iz Petrovč. Že omara sama napravi na gledalca lep vtis, milina glasov pa poslušalca naravnost gine. Upamo, da bo kakšen strokovnjak to delo pregledal in opisal. Orglje so sestavljene po najnovejšem, „pnevmatičnem“ načinu. Blagoslovlili so orglje vlč. g. Jakob Hribnik, dekan v Braslovcah, ob asistenci č. g. J. Musija ter p. Franc-a iz Nazareta. Velikansko število ljudstva je bilo priča, kako je isto še vneto za čast božjo ter še globokoverno. Bil je ta dan za celo paško farno res dan veselja in ga ne bomo nikdar pozabili.

S. Šostanj. Bralno društvo priredi dne 5. maja po večerni predstavi v hotelu „Avstrija“. Sodelujeta Mladeniška in Dekliška zveza. Na vsporedu je „Kramar pri zvitem rogu“ burka v enem dejanju in „Prisiljen stan je zaničevan“, veseliga v treh dejanjih. Vstopnina znaša za sedeže 1. vrste 80 vin., za sedeže 2. vrste 50 vin., za stojnice in galerijo 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Konjiški okraj.

Prihova. V torek, dne 22. aprila zjutraj proti 2. uri je popolnoma pogorel posestnik Grifič, p. dom. Vinter, v Kacenuku. S hlevom sta mu pogorela tudi krava in tele. Od hleva se je naglo širil ogenj proti hiši, v kateri je vse počivalo, tako, da so ljudje komaj rešili svoje življenje. Sumi se, da je zažgala hudobna roka.

Čadram. Spoštuj očeta! Na te božje besede je pozabil Franc Muc, po domače Mlakarjev iz Ugovca, ki je pred enim mesecem v prepiru hudobno zgrabil svojega očeta, ga porival sem in tje ter ga celo vrgel na tla. Pri padcu je bil oče poškodovan, in pretečeni teden mu je sodnija v celju prisodila 14 dni zapore.

Sv. Kunigunda. Pred 6. leti je umrl po celem okraju dobro znani Jurij Potnik, po domače Levičnik. Minulo soboto pa smo do hladnega groba spremili njegovo soprogo, vdovo Jožefo. Sprevod je vodil msgr. Bezenšek. Ta je pri grobu oba hvalil kot velika dobrotnika ubožcev, pa tudi domače cerkve in one v Čadramljah. Blagima dušicama svetila večna luč!

Zreče. Videčnik Marija je zbolela. Telesnega zdravja je šla iskati v Celje, potem v Gradec, pa brezuspešno. Dne 25. aprila je v Lankovici umrla. Bila je prednica Marijine družbe. In ker se družbenice niso mogle v tujini udeležiti, pogreba, so pa primerno pobožno oskrbele v domači cerkvi.

Celjski okraj.

Celje. Umrla je včeraj, dne 1. maja, hišna posestnica gospa Avgusta Kranjc. Pogreb bo v petek, dne 3. maja, ob 4. uri popoldne. Naj v miru počiva! Rodbini naše iskreno sožalje!

Celje. Stavbeni mojster Lindauer v Celju, o katerem se je po mestu govorilo, da je vsled dolgov izgubil, se je po 2dnevem odhodu zopet vrnil. S tem tudi mi našo vest popravljamo.

Teharje. Dne 28. t. m. v nedeljo v jutro so našli v Voglajni ne daleč od železničnega mostu vtopljeno Marijo Gašparič. Obleka je bila ne daleč od nje obešana v grmovju. Nesrečnici se je otemnil um in je storila v tem stanu ta nesrečni korak. Bratu č. g. župniku Gašpariču iskreno sožalje.

Svetina pri Celju. Na belo nedeljo smo imeli gospodarsko predavanje. Poučni govor je imel potovalni učitelj g. Goričan in se je vršil v šoli. Navzo-

či poslušalci so z zanimanjem sledili predavanju in so hvaležni za prireditev tega shoda. Drugi shod se vrši na binkoštni ponedeljek, ko bo pri tukajšnji podružni cerkvi sv. opravilo.

Dramlje. Nevednež bi rad v „Nar. Listu“ z dne 18. aprila modro precejeval pridige in ravnanje duhovnikov. Nevednež, nespametni, kam si zašel? Liberalizem je nevera; nevera je greh proti prvi božji zapovedi. Vsak trdovraten liberalce hoče ostati v grehu nevere in ga noče zapustiti. Nauka si ni izmislil pridigar v „svoji neumnosti“, ampak nauk ne gre v neumno liberalno butico. Primore med piščetom iz jajčice lupine in med Kristusom iz groba je vzlet govornik iz cerkveno potrjene knjige „Goffine“ na strani 343, v pojasnilo dogodka, da je Kristus vstal iz zapretega groba. Tudi za to razlaganje nedostojno zmerja nevednež župnika po svoji navadi. V svojem „inteligentnem“ srcu nevednež tudi veselo pričakuje, da so zveze med domačim in sosednjimi duhovniki pretrgane, ker ni prišel nobeđen za praznike pomagat. So bili pač preveč z delom obloženi. Kam bo šlo zanaprej kaplanovo plačilo? Na davkarijo pojdi vprašat, če res misliš, da pače vse „v nenasitno župnikovo mavho“.

Polzela. Dne 27. aprila je umrl Franc Terjav, posestnik v Založah. Umrl je bil več let občinski odbornik, načelnik hranilnice in posojilnice, član krajnega šolskega sveta, predsednik Bralnega društva in vnet pristaša Slovenske kmečke zveze. Rajni je brat našega deželnega poslanca g. Alojzija Terjav. Pri pogrebu se je nabralo za Slovensko Stražo 32 kron 10 vinarjev. povod k nabiranju je dal g. dr. V. Červinko, ki je svojo mrličje-ogledno dnino 2K prepuštil Slovenski Straži. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi ljudstva. Zastopana je bila docela vsa Savinjska dolina. Sprevod so vodili č. g. dekan braslovški ob asistenci č. g. dr. Ivana Jančiča ter domačega č. g. župnika in sorodnika č. g. Leber. Blag mu spomin!

St. Jur ob Taboru. Na čopis „Narodnega Lista“ št. 17 iz St. Jurja ob Taboru radi razdelitve podpore po suši toliko v pojasnilo, da se pred takimi lažnjivimi dopisniki ne bom nikdar opravičeval. Da me pa taka cunj graja, mi je le v čast, nasprotno bi me bilo sram, ako bi me hvalila. Imena odškodovanih liberalcev so pa na razpolago. Na čopise brez podpisa ne bom več odgovarjal. — Franc Lesjak, župan, St. Jurij ob Taboru.

Sv. Francišek na Stražah. Tukajšnje Katoliško bralno in izobraževalno društvo je priredilo na velikonočni ponedeljek in na belo nedeljo gledališki predstavi „Za križ in svobodo“ in „Prisiljen stan je zaničevan“. Igralci in igralko so rešili svoje vloge v splošno zadovoljnost ljudstva, katerega je bilo obkraj veliko. Hvala domačim faranom, kakor tudi našim vrlim sosedom iz Ljubnega in Gornjega Grada, da celo iz daljnih Luč so nas posetili, kar kaže, da se ne menijo za nesramne dopise v celjski cunji, v kateri se je že letos večkrat nam znani Južek zglasil. Nesreče ni bilo nobene, še liberalce se ni nobeđen pohujšal pri teh predstavah, čeravno pravijo liberalci, da so igre, katere prireva društvo, pohujšljive.

Loka pri Zidanem mostu. Kaj se je neki zgodilo, da dobro znani hujskač s tako vnemo in veseljem nekaj pripoveduje možem, zbranim na trgu, čakajočim na popoldansko službo božjo? V „Narodnem Listu“ je zopet našel nek čopis o nekem duhovnu, in to je hotel povedati strmečemu svetu. Mi ti pa povej, čeprav zajemaš svojo modrost iz „Narodnega Lista“ in „Stajerca“, nas tvoje hujskarije ne bodo prometile in bodo pri nas še v bodoče vživali dušni pastirji globoko spoštovanje. — Na belo nedeljo se je igrala v župnijskih prostorih lepa igra „Mati svetega veselja“. Vloge so vsi igralci dobro rešili. Udeležbaje bila sijajna. Okrog 150 gledalcev je z veseljem in navdušenjem sledilo igri. Čisti dohodek (66 K) se je obrnil za K. s. i. društvo. Od mnogih se sliši želja, naj se igra ponovi, kar se boče najbrže tudi zgodilo.

Celje. Občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Celju se vrši v soboto dne 4. maja ob 8. uri zvečer v knjižnici v Narodnem domu.

Petrovče. Dekliška zveza priredi dne 5. maja igro „Mala povka“ v Društvenem domu ob četrta na 4. uro popoldne. Prijatelji in prijateljice, pridite!

St. Jur ob Taboru. Poslanec dr. Koršec ima v nedeljo, dne 12. maja po rani maši shod v društveni sobi. Sodelujeta Mladeniška in Dekliška zveza.

Zg. Ponikva. Naše bralno in pevsko društvo priredi v nedeljo, dne 12. maja ob 3. uri pop. veselic. Na vsporedu bode petje, igri: „Zupanova Micika“ ter „Rudeči nosovi“, potm. podučni govor in nazadnje prosta zabava. Veleč. g. dekan iz Skal nam pridejo blagosloviti novo lepo kapelo luške M. B. zje, katero so postavili farani blizu cerkve. Tudi bodemo ta dan obhajali shod našega farnega patrona Pankracija, za to prijatelji in sosedji pridite nas v obilnem številu obiskat.

Šmerje. Vabilo na občni zbor društva za otroško varstvo in mladinsko oskrb v šmarškem sodnem okraju, ki se vrši dne 9. maja 1912 popoldne ob 2. uri v s. b. št. 16. c. kr. okrajne sodnije v Šmarju. Če bi ta-le občni zbor bil po § 13 društvenih pravil nesklepčen, se vrši občni zbor e-o uro pozneje, to je ob 3. uri popoldne. Le ta je sklepen pri vsakem številu udeležencev. Dnevni red: Poročilo društvenega odbora o delovanju v letu 1911. Poročilo društvenega odbora o gospodarstvu v društvenim imetjem v letu 1911. Volitev odbora. Volitev pregledovalcev računov. Slučajnosti. Odbor.

Celje. Prihodnje sredo t. j. 8. maja ob 8. uri zjutraj se vrši v opatiji občni zbor „Katol. podpornega društva“. Na dnevnem redu je tudi volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi uljudno vse udeležitelje društva odbor.

St. Jur ob Taboru. Anton Habjan, p. d. Zuperl, je daroval tukajšnjemu Bralnemu društvu 5 K, za kar mu izreka javno zahvalo. Odbor.

Čebalerska podružnica pri Novi cerkvi priredi v nedeljo, dne 12. maja ob 3. uri čebalersko predavanje na Dobrni pri g. Matevžu Rednak pod. Plačan. Poučevat pride g. potovalni učitelj Iv. Jurancič.

Brežiški okraj.

Brežice. V nedeljo, dne 28. aprila, je priredilo tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo igro s petjem: „Fabijola in Neža“. Ker je ob istem.

čas udeležba slaba. A glej, naši ljudje so si znali pomagati. Možakarji, na kmečko zborovanje, a ženske in dekleta pa k predstavi. Zato se ima Izobraževalno društvo zahvaliti za še precej povoljno udeležbo v prvi vrsti našemu žensktvu. Kaj pa igra? Je li dobro uspela? Izvrstno, ne le dilelantsko, sta igrali Fabijola in Neža. Mislili smo, da imamo velikomestne gledališčne igralke pred očmi. Tudi Lucina je dobro pogodila plemenito Rimljanke. Izmed služabnic moramo posebno Siro pohvalno omeniti; ta še mnogo obeta. Tudi Graja in Afra sta se bili ugloboili v vlogo sužnjic. Emerencijana, Metela in Cecilija, sicer male vloge, a so bile v dobrih rokah. In zbor deklek, naši angelčki, ti so bili posebno ljubki, in kako krasno in precizno so zapeli. Skratka: vsestransko je igra dobro uspela. Zasluga tega vpeha pa in sploh procvita našega Izobraževalnega društva pa gre v prvi vrsti našemu neutrudljivemu in vsestransko delavnemu č. g. podpredsedniku! Priserčna mu zahvala!

b Zakot pri Brežicah. Tatinske družbe se kladijo zopet tu okoli. Nedavno so vse pokradli kmetu Gerjeviču, ki mu je bil lani razen konj, vse uničil ogenj.

b Artiče. V frančiškanski cerkvi v Brežicah ukradeni oltarni križ se je našel v artiški župniji, kjer ga je prodala neka ženska za 2 K. Stal je 30 kron.

b Videm. V zadnjem „Narodnem Listu“ imenuje dopisnik iz Vidma mojo nesrečo, ki se mi je pripetila dne 4. aprila, čudno zagonetko. Zakaj? Iz same jeze, ker je cele tri tedne brezuspešno preiskoval, povpraševal in tuhtal, kako bi se dalo o moji nesreči napisati krvavo povest, v kateri bi bilo vsaj jedro resnično, da bi bil „Narodni List“ zopet enkrat malo bolj kratkočasen. Ker mu pa prava resnica ni prijala, si je čez tri tedne pomagal z zagonetko, da bi vsaj deloma dosegel svoj namen, spraviti me ob dobro ime. Obrekljivi dopisnik, imenuj mi tiste, ki trdijo, česar me sumničiš v zadnjem „Narodnem Listu“, pa bomo takoj rešili zagonetko na pristojnem mestu, da dobim zadovoljenje! Dokler pa tega ne storiš, te javno imenujem nesramnega obrekovalca. Če ti je kaj na tvoji časti, operi se! — Anton Lasbacher, kaplan.

Vestnik mlad. organizacije.

Sv. Trojica v Slov. gor. Izredne lepo se je izvršila slavnost obeh Marijinih družb v nedeljo, dne 28. aprila. Veleč. g. prof. dr. J. H o h n j e c je dvakrat vznešeno govoril v cerkvi, služil slovesno sveto mašo ter vrhu tega še neumorno deloval v spovednici. Posebno slovesno se je obhajala 15letnica dosedanje Mladeniške družbe sv. Jožefa, ki se je prelevila ta dan v pravo Marijino družbo pod varstvom sv. Jožefa. Med drugimi so počastili našo družbo s svojo udeležbo tudi zastopniki mladeniške Marijine družbe iz Maribora in celo iz daljnega Nazareta pri Mozirju. Po slovesnem vrodu v cerkev je mladeničem ognjevito govoril preč. g. p. Salezij Vodošek. Med slovesno sveto mašo so mladeniči v nepričakovano obilnem številu prejeli sveto obhajilo. Po večernicah je vlč. g. dr. Hohnjec zopet nagovoril mladeniče ter jih spodbujal k stanovitnosti v dobrem in k zvestobi do milega nam slovenskega naroda.

Makole. Krasno je uspela ustanovna slavnost makolskega Orla v nedeljo, dne 28. aprila po večernicah. Društvena dvorana je bila polna mladine, pa tudi očetov in mater. Shod je otvoril kaplan Geratič, ki je podal poročilo o delovanju Bralnega društva. Nato se je izvolil novi odbor. Sedaj nastopi Orel Jan. Mlakar in razloži pomen telovadbe in izobrazbe v odseku. Stefan Fideršek deklamuje pismo Orlov. Slavnostni govornik, poslanec dr. Verstovšek, predsednik štajerske podzveze Orlov., v navdušenem govoru poudari pomen orlovske organizacije, priporoča mladeničem vernost, rodoljubnost, kmečko samozavest, varčnost, zmernost in korajžje, čednost, potrebne vsakemu Orlu. Krasnemu govoru je sledilo viharno odobravanje. Matija Hajnshek deklamuje: „Pesem Orlov“, nato je bil odseku izvoljen odbor: Iv. Geratič, predsednik; Jan. Mlakar, podpredsednik; Štef. Fideršek, tajnik; Jož. Krošelj, blagajnik; Mesarič Jurij in Jak. Krošelj, odbornika. Zupnik Gomilšek, ki je pridigoval v cerkvi o krščanski srčnosti mladeničem, še navdušuje Orle za požrtvovalnost in stanovitnost in znamenita slavnost je bila dovršena. Pevski zbor jo je poveljeval z lepim petjem. Dravinjski Orel je razpel svoje peruti. Želimo krasnega procvita najmlajšemu Orlu, makolskim mladeničem pa, da se ga vsi oklenejo z največjim navdušenjem.

Griže. V nedeljo, dne 28. aprila, se je vršil tukaj ustanovni shod Savinjskega okrožja Orlov. Udeležili so se ustanovne telovadni odseki: St. Pavel pri Preboldu, St. Peter v Savinjski dolini, Trbovlje, St. Jurij ob Taboru in Petrovče, v krojih. Na zborovanje je došlo tudi večje število mladeničev iz domačih in sosednjih župnij; prišli so pa tudi očetje na ta shod. Takoj po večernicah je brat Stuper iz St. Pavla otvoril zborovanje. Kot začasni okrožni tajnik je poročal o delovanju in ciljih okrožja. Z vsklikom se je nato izvolil sledeči odbor Savinjskega okrožja: Al. Stuper iz St. Pavla, predsednik; Ivan Dimec iz St. Petra, podpredsednik; Josip Lončarič, St. Jurij ob Taboru, tajnik; Rajm. Bratanič, St. Pavel pri Preboldu, tajnikov namestnik; K. Pečovnik, St. Pavel, blagajnik; I. Črne, Trbovlje, načelnik; K. Čulk, St. Jurij ob Taboru, podnačelnik. Na splošno željo se imenuje novo okrožje „Savinjsko okrožje“. Za sedež se določi St. Pavel. Seje odbora in vaditeljske vaje pa se naj vrše

v St. Jurju ob Taboru. Letna članarina za posamezne odseke se določi na 5 K. Besedo dobi nato Fr. Žebot iz Maribora, ki oriše cilje in namene izobraževalne in orlovske organizacije. Mladenič Orel mora imeti veselje do dela in veselje do boja. Brat Črne iz Trbovelj navdušuje nato brate Orle z geslom: „Telesna moč, duha krepost, to vzor je lepi tvoj, mladost.“ Častiti gospod župnik Krančič se zahvali udeležencem in govornikom, na kar se lepa prireditev zaključuje.

Najnovejše.

Zupnijski izpit se je vršil dne 30. aprila ter 1. in 2. majnika in so se ga udeležili naslednji č. gg.: Ivan Bosina, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. goricah; Ivan Jelšnik, kaplan v Čadramu; Ivan Lah, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. Gorami; Franc Letonja, kaplan pri Sv. Ani na Krembergu; Anton Pučnik, kaplan v Šmarju.

Sejmi na Sp. Štajerskem. Za S. K. Z. so zopet posredovali v ministru poslanci Roškar, Pišek, Brenčič in dr. Verstovšek glede sejmov. Na Dunaj je bil pozvan poročevalec namestnik v Gračcu. Poslanci so zahtevali, da se takoj dovolijo sejmi med različnimi okraji in se pri tem sklicevali na dejstvo, da ni več kuge na Spodnjem Štajerskem. Ministrstvo je obljubilo, da tej zahtevi ugoditi še v teku enega tedna. Nadalje so zahtevali poslanci, da odpađe popolnoma določitev glede opazke na potnih listih, ali je bila živina delj časa, kakor je bilo to določeno od početka na 4 tedne, zdaj na 14 dni. Tudi v tej stvari je obljubil zastopnik ministru olajšave. Nadalje so poslanci zahtevali, da se prenehajo razne šikane občinskih predstojnikov in občinskih ogledov radi potnih listov. Če ni kuge, morajo vse te strogosti odpasti. Dvorni svetnik Binder je podal izjavo, da hoče iti na roko ljudstvu, samo eno določitev hočejo vzdržati, da se klavna živina, katero kupujejo za mésarje, ne sme postaviti več na semenj. Vse te določbe izidejo v kratkem.

Luče. Naše Izobraževalno društvo napravi dne 5. in 12. maja 1912 ob 1. uri popoldne pošteno veselico v nalašč za to pripravljenem prostoru na Kočevarjevem vrtu. Veselo petje bo in ganljiva igra „Lurška pastarica“. Sosedje in prijatelji poštene zabave, napravite izlet v Luče!

Delegacije so zborovale v torek in sredo. V avstrijski delegaciji je takoj v začetku seje prišlo na dnevni red hrvaško vprašanje. Jugoslovanski delegati dr. Šusteršič, Spincič in dr. Čingrija so se z govori in z interpelacijami zavzeli za brate Hrvate in zahtevali, da se Hrvatom da zopet ustava. Dr. Šusteršič je izjavil, da je ogrska delegacija nepostavno sestavljena, ker niso v njej zastopani Hrvati.

Občinske volitve na Dunaju. Še lepše kot v IV. volilnem razredu, so zmagali krščanski socialci v III. razredu, ki je volil v petek, dne 26. aprila. V okrajih Leopoldstadt in Josefstadt so brez ožje volitve zmagali krščanski socialci, le v okraju Ottakring je prišlo do ožje volitve, pri kateri je s pomočjo liberalcev zmagal z nezatno večino 22 glasov socialni demokrat. Izvanredno ugodno pa so izpadle volitve II. razreda, v katerem volijo izobraženci in drugi večji davkoplačevalci. V tem razredu se je bil boj za 48 mandator. Liberalno časopisje je vpilo pred volitvijo, da dobijo krščanski socialci v tem razredu v najboljšem slučaju samo par mandator. Liberalci so obračali, volilci pa so obrnili. Pri volitvah v ponedeljek so kršč. socialci dobili pri prvem naskoku 32 mandator, liberalci pa samo 2. V torek, dne 30. aprila, se je vršil pri ožji volitvi hud boj. S podkupovanjem, silo in lažmi so nastopili združeni liberalci, židje in socialni demokrati, a krščanski socialci so si zopet priborili 12 mandator, židovski liberalci pa samo 2. Tako so krščanski socialci sijajno zmagali na Dunaju in bodo imeli v novem občinskem svetu veliko večino. Obenem so popravili poraz pri zadnji državnozborni volitvi. Dunaj ostane krščanski. Tako imajo do sedaj v občinskem svetu krščanski socialci 126 glasov, liberalci 20, socialni demokrati 10, odpadniki 2 glasova. Danes se vršijo nadomestne volitve v I. razredu, in sicer za pet mandator.

Z dinamitom na roparje.

Na Francoskem se pojevanje vere posebno kaže v naraščanju zločinov. Ljudje, pred vsem mladina, nimajo več strahu pred Bogom, v katerega ne verujejo, in ker jim tudi mrzi vsako pošteno delo, si pridobivajo na nepošten način svoj kruh s tatvino, z ropanjem in z umori. Pariz se komaj obranjuje mladostnih zločincev, ki se imenujejo apaši in kojih število že prekaša 50.000. Ker so ti drzni roparji postali v zadnjem času ne samo jako sitni, temveč tudi silno nevarni, je policija sklenila, jih z vsemi sredstvi zasledovati in zajeti pred vsem njihovega poveljnika nekega Bonnota. Pa to je bilo zelo nevarno delo. Podnačelnik pariške policije, Jonin, je pri tem izgubil svoje življenje, in policijski nadzornik Colmar je bil nevarno ranjen; Bonnot pa je ubežal. Kmalu pa je policija izvedela, da se skriva Bonnot v neki lopi za avtomobile v predmestju Choisy le roi. Policija se je v velikem številu približala hiši, a apaši, ki so bili v njej, so začeli močno streljati. Ranili so manj ali bolj težko več policajev in orožnikov. Ker drugače ni bilo mogoče, je pozvala policija vojaštvo na pomoč. 200 ženijskih vojakov je nato obkolilo hišo. Apaši pa se vseeno niso hoteli udati. Končno je policijski prefekt Lepine ukazal, naj vojaštvo bombardira hišo, kar se je tudi zgodilo. Poveljnik Fontane je z nevarnostjo živ-

ljenja položil v hišo tri bombe, ki so jo popolnoma razdejale. Strelji iz hiše so ponehali, in ko so šli policijski uradniki z drugimi policaji gledat učinek bombardiranja, našli so Bonnota z več strelji v glavi v popolni nezavesti. Ko so ga odpeljali v bolnišnico, je kmalu nato umrl. Tudi njegov tovariš apaš Dubois je imel prestreljeno glavo in je bil mrtev. Preiskava je dognala, da sta se Dubois in Bonnot ustrelila, predno sta prišla pravici v roke. Da je vse polno občinstva gledalo ta nenavaden prizor, je samoobsebi umevno. — Nek list pa poroča, da pravega Bonnota še vedno niso vjeli.

Za otroke s šibkimi kostmi.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnanja.

Nebrojnokrat dognano dejstvo je, da Scott-ova emulzija bolj kot katero koli drugo sredstvo pripomore k temu, da se ojačijo otroške kosti, da se začno otroci, ki se nočejo učiti stati in hoditi, že po kratki uporabi pristne Scott-ove emulzije postavljati po koncu, sami stati in v veselje svojih starišev tudi hoditi. Naj bi torej vsi stariši, katerih otroci vsled slabih kosti dobro ne napredujejo segli po **Scott-ovi emulziji**, ki je že nad 35 let vpeljana ter vživa svetovni sloves kot izborno sredstvo za ojačenje otrok. Pri nakupu naj se zahteva izključno **Scott-ova emulzija**. Znamka Scott, ki je že 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. Cena izvirni steklenici K 250. — Dobi se vseh lekarnah.

Zdravniki priporočajo

radi krepčilnega in razkuževalnega upliva pristno

Levovo francosko žganje

z mentolom,

kateri ne upliva samo pri protinu in revmatizmu, ampak tudi pri glavo in zobobolu, nervoznosti in otrujenosti, boleznih v križu in hrbtnosti, trganju po udih hitro, osvežujoče in olajšujoče.

Originalna steklenica stane samo

44 vin.

Velika steklenica K 110, naj ečja K 220 in se dobi v vseh lekarnah in trgovinah. Pošiljanje po pošti od K 440 naprej po poštne povzetju.

ALEKSANDER KALMAR, Dunaj II/2. Severni kolodvor.

VABILO na

OBČNI ZBOR

Okrajne posojilnice v Ljutomeru

ki se bode vršil

na Križevu v četrtek 16. maja t. l. ob 8. uri zjutraj v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva o računu za I. 1911 in odobrenje istega.
3. Izčitev udov.
4. Volitev nadzornega svetovaleca in cenilne komisije.
5. Slučajni predlogi.

Ako bita na 8. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši ob 9. uri istega dne z istim dnevnim redom in v istih prostorih drugi občni zbor, kateri bode v smislu § 38 pravil klepal veljavno tudi ne oziraje se na število navzočih združboikov.

V Ljutomeru, dne 30. aprila 1912.

524

LJUDVIK BABNIK, načelnik.

Listnica uredništva.

Gornja Ponikva: Brez podpisa! Sicer pa dopis preoseben; take stvari se naj razpravljajo v domači hiši, ne v časopisu. — Zagorje pri Pištjanu: Ako imate priče javite zadevo šolski oblasti. Takim liberalnim gospodičem je treba čvrsto stopiti na prste. Pozdravljeni! — Vinski vrh pri Sv. Miklavžu: Prei dopis je preoseben, d ugi pa tožljivi. — Rogoza pri Hočah: Se ne spleča, kregati se s takimi nemškutarskimi prepalicami. Pozdravljeni! — Šmartno na Paki (požarna bramba): Zdj pa segate že na toliko oseb, da bi imeli potemlist poln samih odgovorov. Prosimo, uredite stvar d ma, javnosti je sedaj že itak nekoliko znana. — Gomilsko: Ali imate dokaz, da je sel plačan? — Ptuj: Hvala lepa! Smo imeli stavljenico, ki nam je došla od druge strani. Pozdravljeni! — Polzela: O smrti g. Terglava smo imeli že stavljen drug dopis, ko je došel Vaš. Oprostite! — Dobrna: Izročili Straži. — Čermlešak, Slivnica: Prepozno. Kar ni zastarelo, prihodnjič!

Pojasnila o inseratih

deja upravnistvo samo tiskalo, ki
prilozijo upravnistva znanke za 10c.

Loterijske številke:
Dne 27. aprila 1912.
Gradec 57 1 22 67 9
Dunaj 51 88 43 20 46

Proda se takoj 11 zelo lepih stavbenih prostorov med okrajno in dvema občinskima cestama pri D. M. v Brezu pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestojijo iz 2 parcel npr., krog 12,960 m² metrov velike. Vpraša se v upravnistvu. 3-4

Golšo in debeli vrst
se lahko trajno ozdravi brez zdravil in bolečin. Piše se na "Paracelsus", chem. laboratorij, Sternberg, Moravsko. Priložiti se mora znanika za odgovor. 228

Išče se v najem dobro idoča pekarija. Ponudbe na F. Sotošek, poste restante, Zatičina na Krajskem. 391

Učenec, ki ima veselje do čevljarške obrti sprejme Anton Troščič, čevljar, Stolna ulica, Maribor. 439

Išče se varhinja
k drema deklicama, ki ima izobrazbo in spretnost v domačih delih, v starosti 25 do 35 let. Plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: "Varhinja", Ljubljana, postnoležeče, glavna pošta. 457

Učenec, slovenščine in nemščine zmožen, se sprejme takoj pri g. Kozarad Zamolo, trgovina, z mešaninam blagom v Framu. 439

Cepiči: Laski rizling in gutedel, sortirane več tisoč ima na pr. daj. Jernej Mikolič, Zetale pri R. gatu. 410

Tik pri p. ljčanskem kolodvoru ob okrajni cesti se proda radi družinskih razmer zelo dobro idoča mala trgovina z mešaninam blagom, izroč. vina, piva in žganja. Vprašanja naj se vpošljejo na upravnistvo lista pod "Orion". 410

Učenec z dobrimi šolskimi izprijedevili se sprejme v večjo trgovino z mešaninam blagom. Naslov pove upravnistvu. 4-0

Lepo posestvo
na je prodaj, tik okrajne ceste, lepo poslopie, lepa njive, sadni vrt, travniki in gozd. Vpraša se pri A. Petaur, posest. in gostilničarja p. Smarje pri Jelšah. Ravno t. m. se da zelo dobra gostilna v najem ali na račun. 455

Posestvo na prodaj
v bližini Dobrne, z stalno dobro vodno mlinico; v bližini se bo zidala železnica; pripravno za povnanje mlina in nove zage; močno zidana in dobro okranjena hiša, z lepo kletjo, sadnim vrtom, travnikom in nivalami se takoj proda. Vpraša se: Celje, Gosp. ulica 17, drugo nadstropje. 447

Deklica, močna in zdrava, pridna in zanejljiva, ki zna dobro pripraviti kuhati, se za dobro plačo sprejme takoj na večjem posestvu na deželi. Vprašanja pod "sveto in zanesljivo" na upravnistvo. 498

Naznanilo.
Ceplene trte na prodaj. Seznan trt: mosler, burgundec, b. gutedel, laški rizling, silvaner. Cena po dogovoru. Janez Werbnyak, Breg pri Ptuj. 497

Kupci posestev pozor.
Kdor želi krasno posestvo ali gostilno malo ali veliko, kjerkoli hitro dobro in po ceni kupiti, naj se blagovila na Franc Petelinca na Zgor. Polsko obrati, kateri vsakemu natančneja, brezplačna pojasnila daje. Prosi se samo znanika za odgovor.

Učenca sprejme ščetar (kričar) Andrej Hudina v St. Lenartu pri Brežicah ob Savi. 474

Iščem pekarijo v najem. Vpraša se pri g. Franc Kogler, pekarija v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 472

Oznanilo. Hrastov les.

Za strešje, rušje, trame, vsake dolgotosti in debelosti, les za prede, mostove, sploh za tesarje in mizarje, d. ge. za sode, posebno za dna vsake velikosti, vse sodarski les, drve bukove hrastove in h. jkove ima na prodaj Franc Vogrinec, posest. St. Andraž v Slov. gor. žel. post. Ptuj. 486

Na prodaj 1-p. malo posestvo ob cesti tik fr. cerkve v vasi blizu železnice, obstoječe iz stanovanega in gospodarkega poljpa, vinograda, njive, travnika in gozda; skupaj 5 oralov, primerno za kakega obrtnika ali malo trgovino. V hiši se nahaja prodaja tobaka. Proda se takoj p. d. zelo ugodnimi pogoji. Več pove J. Kos, Šmartno na Poh. Slov. Bistrica. 468

Pridega in zanesljivega krojaškega pomočnika sprejme takoj Matija Fludecnik, krojaški mojster v Ljubnem ob Savinji. Plača po dogovoru. 4-4

Čevljarška delavnica z vsem orodjem se radi smrti mojstra za primerno ceno proda. Zornik, Flössergasse 7, Maribor. 480

Vinogradniki pozor!

Kdor potrebuje močno, trpežno, hojko kalamo kolje iz starih smolnatih hojk katerega se ne p. ime trohna in ga ne zlomi z lahka tibar, naj se obrne na podpisnega kdor se postavi tako kolje v vinograd ima gotovo čez 20 let n. r. zaradi kolja; kdor kaj razume temu ni treba dalje govoriti, ker moramo v prvi vrsti gledati na trpežnost blaga. Cene franko do postaje Ptuj za tisoč komadov (2 m dolgo) 8 kron, m. 2-30 dolgo 90 krova. Kdor vzame 10,000 kom. franko na vsako postajo. Franc Vogrinec, posestnik St. Andraž v Slov. gor. žel. postaja Ptuj. 487

Pohišstvo

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

Karl Preis, Maribor, Stolni trg 6, lepe postelje na valjar, nastavne postelje 15 K, kuhinjska oprava, predalčne omare 28 K mize 9 K, stoli K 2-60, trde, polirane postelje 24 K, polirane mize 2- K, toaletno ogledalo 15 K, spaln. divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 3- K, u. njati stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapetiranega pohišta, posebni oddelek pohišta iz železa, in medenine, Edini štajers. izdelek. Izvirne tovarniške cene. Žičaste podloge 8 K, matrace 6 K, železne postelje z ograjo 16 K, postelje iz medenine 68 K, emajlirane postelje 40 K. Slobodno na ogled. Sloboden nakup. Ceniki zastoj in franko.

Dober kolarski prostor
se išče za samosojnost, ali pa v kakki tovarni. Naslovi se na blagovljivo poslati na gosp. P. ter Matias na Muti ob kor. žel. Staj. 489

Učenec za steklarsko obrt se prejme takoj pri J. Džman, Maribor, no i Glavni trg. 493

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh
odstrani hitro in temeljito nastalo gluboto, težnje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. S. Kleklica stane K. 4- z navodilom o uporabi dobi se samo v lekarni Apoteke "zur goldenen Sonne" Gradec, Jakominiplatz 24. 168

Glasovir
dobro ohranjen, proda organist pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 471

Dobro ohranjen čevljarški stroj, še skoraj nov, se proda pod ugodnimi pogoji. Izve se pri Igoacu Škedič, kremlar v Sv. Petru na Menvelovem selu. 521

H.ša v Mariboru (Me je) pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khilgasse 3 pro. nad stropje. 191

Prodajalka

mešane stroke, nemške in slovenskega je. lika večša, želi svojo službo v kratkem spremeniti. Na slo. pove upravnistvo tega lista. 519

Učenca za čevljarško obrt sprejme Franc Loriger, Zreča pri Kojčicah. 522

Ženitna ponudba.

Blagoslojen trizen fant, srednjih let, lastnik lepe hiše z manjšim dobičkanosnim posestvom v p. j. zjem večjem trga, se želi v svrhu ženitve sez. aniti z značajnim de. vletom katera ima veselje do gospodarstva ter zmora par tisoč kron. Tudi fina šivilja ob enem dobra gospodinja dobr. došla. Tudi mlajša v. dva ni izključna. Blagohotne ponudbe če mog. če s. sliko se naj pošljejo pod šifro "Glück" 34 Postlagernd Graz, Südbahnhof. 516

XXXXXXXXXX

Franc Štampar, pos. na Vitanu pri Sv. Bolfenku na Koga ima na prodaj 600 litrov pristnega domačega jabolčnega mošta, liter po 25 vinarjev. 517

Radi smrti soradnikov želim stopiti v posteno službo, v gospodinjstvo v župnišče ali v kako drugo slovensko hišo. Izučben sem v gospodinjstvu in v kuhinji. Naslov pove upravnistvo tega lista. 509

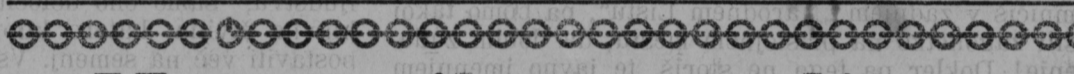
Iščem pridnega krojaškega pomočnika, ki je zmožen nemškega in slovenskega jezika. Mora biti izučen na mero in prirezovanje. Starost od 20 do 35 let. Se takoj sprejme pri g. Francu Rumežu, krojaču v Slov. Bistrici. 511

Kolarski učenec se takoj sprejme v uk kateri ima veselje do kolarskega pri Franc Lenart, kolarski mojster v Irniku (Ebiswald). 212

Išče se Elzabeta Rozman, rojena in stanujoča pri Sv. Ruperta v Slov. gor. (ojen oče je bil učitelj Peter Rozman). Stara je nad 70 let. Oglaš. se naj pisмено v upravnistvu. 513

Krojaškega učenca sprejme takoj Jakob Staza, krojaški mojster, Kovačava pri Slov. Bistrici. 514

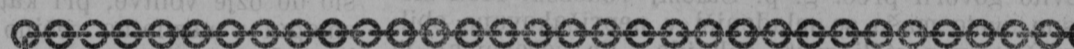
XXXXXXXXXX

Naznanilo preselitve.

Uljudno naznanam vsem cenjenim odjemalcem, da sem se preselil z mojo obrtjo iz Tegethoffove ulice št. 28 v Tegethoffovo ulico 16 via Kokošinek. Priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih oblek in površnikov iz najboljšega, trpežnega blaga po izredno nizkih cenah. Poskusite kupiti pri meni, zagotavljam Vas, da boste zadovoljni. Obleka na mero se pod jamstvom najboljši in najhitreje izvrši.

Robert Vreznik: Maribor
trgovina z modnim blagom in oblekami za moške. Tegethoffova cesta 16.

Z globoko užaljenim srcem naznanjava vsem so. odnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je najina nepozabna soproga ozir. teta, gospa

Avgusta Kranjc, roj. Bratanič, hišna posestnica v Celju,

danes v sredo, dne 1. maja 1912 ob 1. uri po polnoči po kratki in mučni bolezn, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 50. letu svoje starosti mimo v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnke bode v petek, dne 3. majnika ob 4. uri popoldne od hiše žalosti na okoliško pokopališče. Sv. maša zadušnica se bode brala v soboto dne 4. majnika ob 8. uri dopoldne v opatijski cerkvi v Celju.

Predrago rajnko priporočava v blag spomin in molitev.

Celje, dne 1. majnika 1912.

Olga Matko, nečakinja, **Ivan Kranjc,** soprog.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradni dnevi
so: vsako sredo in vsak petek od 8.—12. ure in vsako nedeljo od 8.—10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

Uradni prostori
nahajajo se v Minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge
obrestuje se po 4 1/2% od 1. oziroma 16. v mesecu po vložitvi in do 15. oziroma zadnjega pred dvigom. Ne. vzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila
se dajejo na vknjižbo po 5—5 1/2%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, na osebno poroštvo po 6 1/2% na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih; prošnje za vknjižbo se delajo brezplačno.

980

„Titania“

386

Nenavadno hiter razvoj pare.
Pošilja se na poskušnjo.
Tisoči že v rabi.
Zahtevajte cenike.

brzoparilniki za živinsko krmo.

Vsako kurivo porabljivo.
70 odst. kuriva se prihrani.
Zastopniki se iščejo
„Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se prdene zato posebna priprava.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste plečevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo **Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.**

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

Turška srečka. Šest žrebanj vsako leto. Glavni dobiček **400.000 in 200.000 frankov.** Prihodnje žrebanje 1. junija 1912.

Mesečni obrok 4 krome 75 vln.

Vsaka srečka mera zadeti najmanj 230 K.
Že po vplačilu prvega obroka ima kupec izključno pravico do dobitkov.

Izredno ugodna skušina s 15 žrebanji vsako leto:
I turška srečka.
I srbska srečka iz leta 1888. Glavni dobiček 100.000, 75.000 in 20.000 frank.
I dobitni list 3%, zemlj. srečk iz leta 1880. Glavni dobiček 90.000 kron.
I srečke dobrega srca. Glavni dobiček 30.000 in 20.000 kron.

Mesečni obrok za te skupine 6 K 25 v.

Različne druge skupine srečk s 7 do 18 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po K 3-25., K 5-50, K 11.—, K 15-25 in K 23.—.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gosp. **Valestin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.** 116

Delavnica za popravila

Popravila ur, dragocenosti, srednjine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi za stroje! Hvali. senil zastavl Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3-50
Pristna srebrova ura " 7.—
Original omega ura " 18.—
Kuhinjska ura " 2.—
Budiljka, niklasta " 3.—
Poročni prestani " 2.—
Srebrne verižice " 2

— Vedežna jamstva
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očitar 447
Maribor, Gasparska ulica 22.
Kupljeni zlatosrečni urniki.

Ženitna ponudba.

Pošten mladenič, prijetne zunanosti, neomadeževanega življenja, star 33 let s par tisoč kron gotovine, želi v zakon stopiti s pošteno mladenko ali vdovo brez otrok, primerne starosti, ki ima srednje posestvo, trgovino ali gostilno ali pa nekaj denarja. Resne ponudbe je nasloviti: „Abstinens 24“ poste restante, Sv. Lovrence nad Mariborom. Tajnost z jamčena. 510

Nabavite si:

nosilce, okovje, strešno lepenko, črpalke, vodovodne cevi, štedilnike, stavbene potrebščine, poljedeljske stroje in orodje, vozne plahte najboljše kakovosti, kose znamka „Merkur“ in „Triglav“, žičnato mrežo in ograje, trnjevo žico in vse drug. predmete železninske stroke pri **veletrgovini z železino**

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Novi cerkvi, reg. zadruga z neom. zavezo, ki se boče vršil dne 5. maja 1912 ob 8. uri dopoldan v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1911. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Raznoterosti.

Ako bi ta občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drug občni zbor, ki sklepa ne glede na števílo navzočih zadržnikov. 520

Pri vseh vlogah naj se navede naslednje uradno število: E 390/12

Razglas licitacije in poziv za zglasitev.

Na predlog oskrbnika konkurza Hugo Weissensteina s soglašanjem Franciska Weissenstein, se vrši dne 7. maja 1912 predpoldne ob 10. uri pri tukajnji sodnji, soba št. 2, na podlagi priznanih pogojev licitacija sledečih posestev:

1. Kat. obč. Crna gora, vlož. št. 43, hiša z gostilno, pekarijo in mesarijo, vinsko kletjo, ledenico itd., gospodarsko poslopje, vrt, travniki, gozd in njive. Cenilna vrednost: 20.223 K 68 vin. Najmanjši ponudek 13482 K 45 vin.

2. Kat. obč. Dokleci, vl. št. 35, njiva in gozd. Cenilna vrednost 2615 K 38 v. Najmanjši ponudek 1743 K 58 v.

3. Kat. obč. Dokleci, vl. št. 126, gozd. Cenilna vrednost 718 K 04 vin. Najmanjši ponudek 475 K 36 vin.

K posestvu Crna gora, vl. št. 43 pripada še sledeča prečiščena: preša, ključ, zimska okna in šalusine v vrednosti 250 K [zapopadeno v skupni ceni]. Pod najnižjo ponudbo se ne proda.

Pogoji prodaje in vsi zahtevki, ki so zabeleženi na tem posestvu [izvleček zemljiške knjige, izvleček katastra, cenilni zapiski itd.] lahko kupci pri spodaj označeni sodnji vpogledajo med uradnimi urami. Pravice in zahtevki, ki bi zabranile to prodajo pri sodnji, se morajo najpozneje vložiti v določenem roku pri sodnji, ker se drugače na nje ne more ozirati. Osebe, ki imajo razne zahtevke na tem posestvu in se njih pravice doženejo med licitacijo, lahko imenujejo svojega zastopnika, če ne stanujejo v področju popisane sodnje.

C. kr. okrajna sodnja Ptuj, odd. IV.,
dne 22. aprila 1912.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin in premičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Kanjicah odd. I. je po prošnji dedičev v zapuščini Jožefa Primca v Koblah na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, in sicer:

I. vinograd vl. št. 132 k. o. Veliki Lipoglav, obstoječ iz stavbene parcele št. 91/3 s prešo, dalje parc. 698 700 in 701 prilično 42 a in parc. 699 pašnik prilično 14 a. Vinograd ima lepo solnčnato lego in dobre trte ter je oddaljen prilično eno uro od železniške postaje Sv. Duh—Loče in od farne vasi istega imena, ki leži na okrajni cesti Kanjice—Poljčane. Prodaj se boče tudi fundus instructus, ki obstoji iz vinogradniškega in kletnega orodja v prilični vrednosti po 120 K. Cena za vinograd s pritliklo za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 1125 K 14 h.

Dražba se bo vršila v soboto dne 4. maja 1912 ob 9. uri dopoldne na licu mesta pri vinogradu Veliki Lipoglav.

Vsak ponudnik ima položiti 10% vadija, to je 112 K pred dražbo.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je po domiku takoj vročiti sodnemu komisarju. Vse pristojbine prenosa, kakor tudi vložni procent ima zdražitelj trpeti, ki stopi takoj po domiku v dejansko posest zdražbenega vinograda. Za pravilno mero in za kakovost zemljišča se ne prevzame nikakega jamstva. Davek ima zdražitelj plačati od 1. jan. 1912 dalje.

II. Dalje se vrši ob 3. uri popoldne v Koblah št. 3 prodaja nastopnih premičnin, katere mora zdražitelj takoj plačati in jih proči spraviti.

Te premičnine, ki se cenijo na 157 K in ki obstoji iz različnih kmetijskih orodij in raznih domačih potrebščin ter tudi poljskih pridelkov, ter so razvidne v cenilnem zapisniku pod red. št. 34 izvzemi tam navedenih in legiranih predmetov.

C. kr. okrajno sodišče v Kanjicah, odd. I.,
dne 18. aprila 1912.

Zahvala.

Vsled prebrideke izgube naše ljubljene hčerke **Marije Grabner,** učenke III. razreda ljudske šole na Vranskem izrekama zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedovim dekletom za nagrobne vence Hvala slavnemu šolskemu vodstvu; iz srca se zahvaljujema prečastitemu gospodu katehetu Ivanu Sirec za premnoge obiske in tolažbo v boleznih. Posebno zato, da se rajno na domu pripravili za prvo sveto obhajilo, da so ji, spremljani od velikega števila prvo obhajencev, dne 14. aprila prinesli sv. zakrament, Jezusa v svetem Rešnjem Telesu prvokrat in zadnjo popotnico. Hvala tudi za gniljivi nagovor pri odprtem grobu. Bog naj da vsem plačilo zato in naša nepozabna hčerka Micika naj prosí pri usmiljenem Jezusu za vse, ki so ji toliko spoštovanje izkazali in za nas, žalostne stariše in edino svojo sestrico.

V Prekopi, 28. aprila 1912.
508 **Žalujoči stariši Franc in A. Grabner**

Razglas za 4dnevni knjigovodski tečaj pri Sv. Jurju ob juž. žel.

Čez binškošne praznike se vrši na deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. knjigovodski tečaj za kmečke posestnike. Ponk se prične v soboto dne 25. maja ob pol ednajstih predpoldne — (udeleženci lahko pridejo z desetimi vlaki v St. Jurj) — in traja do torka zvečer, [dne 28. maja]. Manj premožni udeleženci dobijo lahko štipendijo po 10 K, za kar je pa treba prositi že v prijavi.

Za stanovanje si mora vsak sam skrbeti, ker so šolska stanovanja sedaj zasedena od celoletnega moškega tečaja.

Prijave k temu tečaju se naj vpošljejo najkasneje do 15. majnika t. l. na ravnateljstvo deželne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel. 505

Najboljšo la **bakreno galico, 1 kg 66 vin.** nadalje drobno **žveplo, gumijevе trake za cepljenje, rafijo,** priporoča po najnižji ceni **Ferd. Hartinger,** trgovina z deželnimi pridelki. **Maribor, Tegethofova ul. 29.**

Velika hiša s trgovino se proda.

Posojilnica v Gornji Radgoni proda svojo, tik kolodvora v Gornji Radgoni na zelo lepem in prometnem prostoru stoječo **enonadstropno hišo,** v kateri se nahaja v prtiličju dobro upeljana trgovina z železino in špecerijским blagom, v prvem nadstropju pa je dvoje lepih stanovanj, vsako obstoječe iz treh sob, kuhinje in drugih prikladnih prostorov. Pod hišo je velika vinska klet. Natančneje pojasnila daje Posojilnica. 523

Kitajske kapljice za zobe,

po katerih zobobol takoj preneha. Po vpošiljavi poštnih znamk za 1 K 20 vln. in navedbi natančnega naslova, se kapljice pošljejo takoj kot „vzorec brez vrednosti“.

Fridrich Prull, mestna lekarna „pri c. kr. Orlu“, Maribor ob Dr. Glavni trg (zraven rotovža). 450

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrowana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti tri mesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{4}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{4}$ %, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{4}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

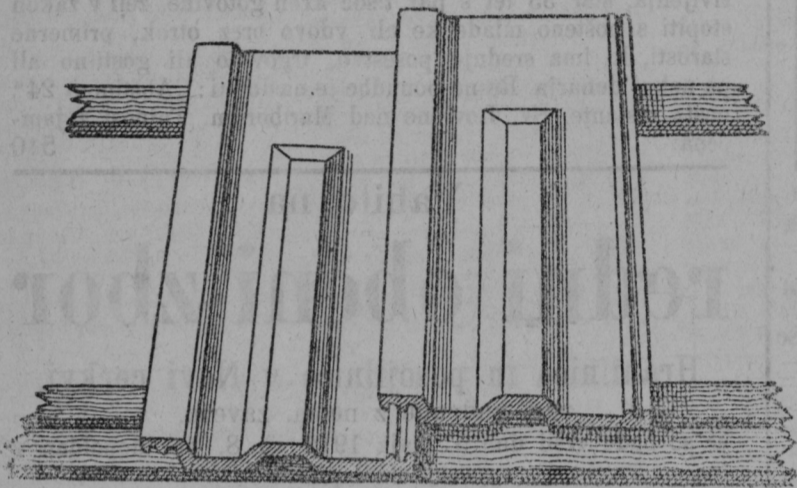
Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenzmi praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patentiran dvojno zarezani

strešnik — zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtina na vzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

485

Spretni zastopniki se iščejo.

Motorji za surovo olje

Za vse večje naprave se posvetuje sistem Crossley, najmočnejša zelo trpežna konstrukcija, samo **2—3 vinarjev** obratnih stroškov na uro in PS. priporočam jih posebno veleposestnikom, k nagonu vseh kmetijskih strojev, kakor tudi obrtnikom, ker pri kurjavi ne potrebujejo nobene posebne izkušnje, kajti eksplozija je tukaj popolnoma nemogoča. Dalje priporočam vsakovrstne **kmetijske stroje, vodovode in transmisije**. Vsako montiranje se vrši skoz mene samega, točno in izkušeno pod najstrogejšo odgovornostjo.

Edini zastopnik in strojni ključavničar specialist angleških najnovjših motorjev **Al. Artnik, Sv. Pavel pri Preboldu (Stajersko).**

492

Pozor!

Appo iz Zagorja, portland in roman cement, opeka za zid in streho, traverze, železo za vozne okove, štedilna ognjišča in posamezni deli za iste, kotli iz litega železa, bakreni kotli, vse najceneje pri 479

Alojziju Maček,

Maribor, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice.

Trgovina v Celju

se takoj da v najem. Ista je že čez 15 let dobro upeljana, z vso upravo za špecerijsko blago in perilo, velike kleti in prostori, blizu kelodvera in pošte, pripravno za vsako večje podjetje. Natančneje pri lastniku g. Dolinarju v Celju.

Proda se ali v najem da, pod jako ugodnimi pogoji

velika prostorna trgovska hiša

skupaj z 2 oraloma travnika, eno kovačnico in posebno stanovalno hišo, ob okrajni cesti, jako dober prostor za trgovino, tudi z nakupom jaje, masla, sadja, kuretnine, lesa in vseh deželnih pridelkov, pri katerih se dandanes še največ zasluži. Odda se vsled družinskih razmer. Pri nakupu že zadostuje 2000 K, drugi denar z lahkimi pogoji. Poudbe na Ivan Šosterie, St. Vid pri Ptutu. 478

V najem se da takoj

dobrodoča gostilna

v Savinjski dolini. Želi se zakonski par ali starejša, temu vajena ženska. Naslov pove upravništvo lista pod št 482.

SUKNA

in modne tkanine za gospode in gospe priporočila izvozna hiša.

PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzorec na prošnje franco. Zelo zmerna cena. Na željo hočem dati tukaj, izgotoviti gospodske obleke. 135

CEFIRE

Ljudska Hranilnica in Posojilnica v Celju

registrowana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvenzmi praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne hranilnične položnice št. 92465. Telef. n ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 $\frac{1}{2}$ %, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Delniška glavnica 8 milijonov kron.

Podružnica

Rezervni zaklad 800.000 kron.

Ljubljanske kreditne banke v Celju

sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka.

4 $\frac{1}{2}$ %

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantneje.

Tri krave,

ki dobijo vsak dan „Vaccin“ v krmo, dajo toliko mleka, kakor drugače štiri, ter ostanejo vedno zdrave in čvrste.

Tri svinje

se lahko z isto krmo odebeli, katero rabite drugače dve, če se dodaje dnevno nekaj „Sulin-a“. Tisti, ki hočejo svoje hleve obvarovati pred boleznimi, se za napredno živinorejo zanimajo, naj zahtevajo poučno knjigo od tovarne Mr. T. Paraskovich, nadvojvodski dvorni dobavitelj, Dunaj VI., Mariahilferstraße 51, Postfach B. 16., ali od sledečih zalog: Gradec: Assmann Alojz. Laško: And. Elsbacher. Prevalje: Henrik Filipovski. Maribor: Silvester Fontana ml. Cmu: rek: Anton Freissmuth. Lipnica: Jos. Gschier. Wildon: Franc Haslinger. Spod. Dravograd: Friderik Hattenberger. Velikovec: Jvan Kandutova vdova in sin. Ivnik: Karl Rieslinger. Beljak: Janez Klembas. Zeleni Travniki: Ferd. Koller. Celje: Anton Kolenc. Radgona: Anton Korošec. Ernovž: Jos. Leitner. Celovec: Anton Ogris. Smarje: Alojz Puher. Ptuj: J. Podgorelec. Podkloster: Alojz Schellander. Marenberg: Jos. Schober.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. rakstava Dunaj 1906: Driavna odlika in častni diploma k slati kotajati. Krepilno sredstvo za slabotne, malekvrne in rekonvalescenta. Povzročajo voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izkoren okusa. Nad 7000 zdravniških spričeval.

L. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola. Kupi se v lekarnah v steklenih posodah po 1 l 4 K 250 in po 1 l 4 K 450.

Anton Kocuvan v Celju, Ring št. 2

Glavni zastop in zaloga pravih švicarskih vezenin (šlingarij) za posteljno in telesno perilo in vezano robo za cele obleke. Bele vezane obleke za birmance. Vzorcev na vse strani so na razpolago peštnine prosto. Cene izvirne tovarniške! — Priporočila tudi svojo veliko zalogo najboljšega perila za dame in gospode, klobuke, čepice, dežnike, namramnice, nogavice, rokavice, žepne rute, svilnate robce in šerpe, predpasnike, bluze ovratnike in manšete najboljše kakovosti, kravate, šapote, moderce, preproge, parfuma itd. Raznovrstne predtiskovine in druga ženska ročna dela. Nagrobne vence in trakove. Za mnogobrojen obisk prosim

Anton Kocuvan.

Sanatorij „Mirni Dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, tudi nevarne slučaje, histerične, belne na srcu, želodcu, pa take, ki so samo okrepčanja potrebni. — Celo leto odprt. Cene so zmerne. — Prospekti na zahtevo zastoj.

Dr. Franc Ceh, Gornja Sv. Kungota pri Mariboru.

Trgovina s špecerijskim blagom **Pozor Slovenci!** Trgovina z moko in dež. pridelki

Točna in solidna postrežba.

Ivan Ravnikar Celje, Graška cesta 21.

Glavna slov. zaloga, velikanska izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor: štrang, užd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Zaloga na grobnih in voščenihi sveč itd.

Zaloga vsakovrstnih semen **Na drobno na debelo.** Zaloga rudninskih vod.

Protin in trganje po udih

pozna marsikateri a le malokateri ve, kako si pomagati. Vzrok je preveč takozv. „Harn“-kislina v organizmu; pomagati se more le, če se ta kislina odstrani. Da to kakšno mazilo ali drugo odrgnjenje ne pomaga, je jasno. Naš čaj za protin upliva najhitreje in zmanjša bolečine ter gotovo pomaga. Zavoj 3 K 50 vin. in 5 K. Karl Illek, Sternberg, Moravsko.

Na debelo!

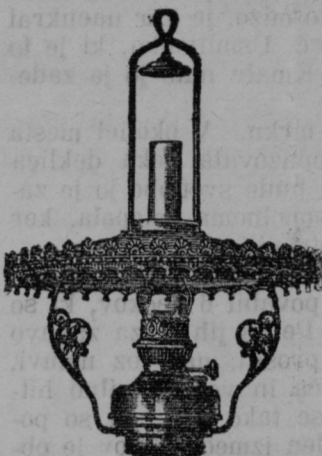
Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek
Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)
Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Edina štajers. narodna steklarska trgovina na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. Prevezetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah. **Najsolidnejša in točna postrežba.**

Sukna Karl Kocian

lodni in modne letne obleke do pošilja. 242 tovarna sukna v Hupolcu (Češko). Tovarniške cene. V prospeh U. Mat. Šk.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke 83 zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermečki v Celju št. 300. Vzorcev na zahtevo poštnine prosto.

Kmetije, pozor!

Za praznike kupujte kmetije klobuke pri vitanjskem klobučarju V. Jankovič. Tam dobite ne samo lepe, ampak tudi zelo trpežne klobuke po nizki ceni.

Slivovko

v sodih od 60 do 400 litrov Ia vrste, franko rod en liter K 1:30 prodaja

Anton Stromayer,

velika žganjarna v Lučanah pri Ernovsu (Leutschach bei Ehrenhausen). Vzorcev na zahtevo brezplačno. 459

Preblavska mineral. voda

Visoko cenjena, staroznana natronska kislina z izvrstnim okusom, nedoseženo čistostjo in veliko ogljenčeve kisline.

Preblavska slatina

čista, alkalična mineralna voda, zdravična pri pomanjkljivi prebavi in spremembi hrane, katarjih, želodčnih, mehurskih in ledvičnih boleznih.

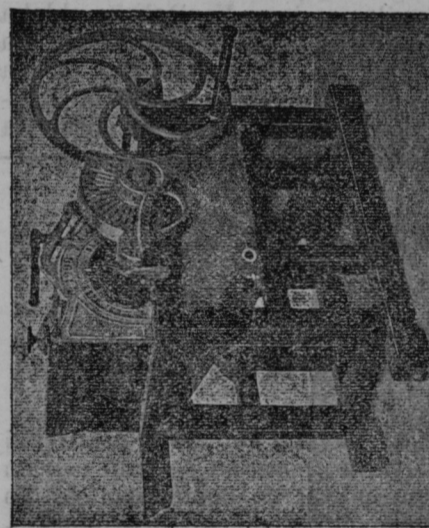
Preblavski vodni izvir

vsebuje mnogo ogljikove kisline, naravna natronska kislina, je pripravna radi prijetnega okusa posebno za brizganje vina, za mešanje z sadnimi soki in je tudi brez vsake prmesi zelo izvrstna, okrepična pijača. 361

Dobiva se v vseh trgovinah z mineralno vodo, lekarnah, špecerijskih trgovinah, kakor tudi po oskrbništvu studentov v Preblavi, Koroško.

V najstarejši narodni manufakturni trgovini se vsled smrti gospoda **Karola Vanič, Celje Narodni dom** prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širivosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd. **po zelo znižani ceni!** Velika množina različnih ostankov pod lastno ceno.

Franc Kampuš, Zg. Poljskava pri Pragarskem

priporoča vsem kmetom najnovejšo ročno mlatilnico, vitle ali gepne, mlatilnice, slamoreznice, repozreznice, pluge, brane, okopalnike in ospalnice, stroje za košnju, za seno obračat in grabit, najnovejšo sejnalne stroje, pri katerih se pripravni ena tretjina zrna sesalke za studence in gnojnico, mlino za sadje in grozdje, stiskalnice ali preše, tehtnice vsake vrste, tudi mostne tehtnice, vsake vrste motorje in lokomobile na bencin in sesalni plin, stroje za lončarje in oprekarje, tudi opreme za opekarne, najnovejšo mline za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma melje vsakovrstno žnjo, na roko, na viti, tudi vodno in parno moč, domači izdelek. Vsa popravila se tudi sprejemajo in po nizki ceni zaračunijo. V zalogi imam vedno okoli 2- do 300 strojev. Imam tudi najnovejšo kotle brzoparilnice „Alfa-Separator“. Zmerne, nizke cene, ugodni plačilni pogoji na več let. Na zahtevanje pridem na svoje stroške k vsakemu kmetu na dom, da se dogovorimo. 428

Redka priložnost

V neki župniji slovenske Koroške, blizu cerkve se prodaja hiša z gostilno, trgovino z mešanin blagom, tobačno prodajo, ekonomijo itd., pošta v hiši. Poleg tega posestvo z velikim škodnjem, mlatilni škopni stroji in stroj za drobljenje žita na vodo, travniki, njive in gozd, hiša nova. Naplačati ni treba veliko. Zaradi družinskih razmer se prodaja za nizko ceno. Pisma pod šifro „98“ Galicija, poste restante. Koroško. 483

GOSPODARSKE NOVICE

Izhajajo kot priloga Slovenskega Gospodarja z vsako drugo številko.

Št. 9.

Dne 2. maja 1912.

Leto V.

Brejost krav in telic.

Krava kakor telica je povprek breja 40 tednov in 5 dni ali 285 dni. Večina telet pride na svet med 280. in 290. dnevom po oplemenitvi; jako malo krav so oteli po 250 dneh, dočim je število onih, ki nosijo 300 dni, že precej večje. Telice se navadno telijo par dni pozneje, nego starejše krave, istotako nosijo samice junčke 1 do 3 dni dalje, nego teličiče.

Prvih 20 tednov po pripustu se ne da z gotovostjo spoznati, ali je žival breja ali ne. Ako se po pripustu ni več gonila, ako je ves ta čas zelo rada jedla, ako se je množina mleka zmanjšala in se trebuh nekoliko povečal, je brzkone breja; toda to velja le o kravi, ki se je vsikdar obrejala že po prvem pripustu, ne pa o kravah, ki se obrejijo težko, in o telicah. Pri teh je treba iskati drugih znakov; pri telicah se iz seskov, če se je stisne, prikaže tekočina, ki je smolasta, ako se jo med prsti menca (če je ta tekočina vodena, telica ni breja), bri kravah pa teče iz sramnice neka temnosiva vlečljiva tekočina; ako pa je ta-le bela in kaplja iz sramnice, tedaj žival ali ni breja, ali pa nosi že umorjen sad.

Za mnogo gotoveje, dasi tudi ne popolnoma zanesljive znake brejosti, smatra Dular naslednje:

„Telna krava hodi počasi in prevlčno, je lena ter pogosteje leži, nego navadno. Načdalje postane zelo ješča, ali vendar se ne debeli primerno s použito klajo, zakaj zarodek ji odteguje precej hraniva. Bika se po možnosti ogiblje; če pa pride slučajno v njegovo bližino, stisne rep med noge ter se izmuzne od njega. V zadnjem delu telesa je precej občutljiva, zaradi tega se ne pusti rada na križu ali na tre-

buhu otipati. Mleko se začne pomanjševati, toda glede kakovosti postaja od dne do dne boljše, to se pravi mastnejše. V štirih mesecih po uspešnem plemenjenju počne trebuh vidno rasti ter se večati.“

In končno se brejost baje lahko že v prvi polovici spozna na ta-le način: „Pripravi si čašo sveže in čiste vode. Namolzi nekoliko mleka od tiste krave, o kateri se hočeš prepričati, je li breja ali ne, ter ga vlivaj po kapljicah v vodo. Če se mlečne kapljice razdele in vođo pobelijo, je krava jalova, če pa padejo cele na dno čaše ter tam obleže, tedaj je samica breja.“

V drugi polovici devetmesečne dobe je spoznati brejost brez dvoma. V 5. mesecu postane desna stran breje živali bolj vampasta od leve, po 6. pa moremo na desni strani trebuhu ravno pod lakotnico, ako tu nastavimo uho, že slišati, kako teletu utripa srce. Tudi moremo v zadnjih treh mesecih čutiti in celo videti, kako se tele v materinem telesu giblje, ako z roko polagoma pritisnemo pod lakotnico na trebuh; posebno močno pa je to čutiti takrat, kadar smo napojili kravo s hladno vođo. Končno krava v drugi polovici brejosti od dne do dne manje molze in naposled popolnoma usuši. Toda nekatere krave ostanejo pri mleku celo do zadnjih dni pred otelitvijo.

Z brejo živaljo je ravnati s pomnoženo skrbjo, in sicer je obračati skrb na več strani. Pred vsem je treba brejo kravo v obče dobro krmiti: glede kakovosti kakor glede kolikosti; kajti krava rabi hranilnih snovi ne le za svoje telo in za tvorbo mleka, ampak tudi za tele, ki se hrani zgolj iz materine krvi. Toda omenjeno zahtevo glede krmljenja je od časa obrejitve višati le prav polagoma, tako, da se bo-

lje uveljavi še-le v drugi polovici brejosti.

Kar se tiče kakovosti krmill je gledati, da dobiva žival zlasti dovolj beljakovin, iz kojih se tvarja teletu vse, kar je mesnega, in dovolj fosforno-kislega apna, iz kojega se delajo kosti. Mnogo beljakovin imajo: sladko seno, otrobi,, oljne prge, zdrobljeno žito, v prvi vrsti oves (pred ržjo pa je svari-ti) in sladne kali. Po leti pa se breja žival najboljše prehranjuje z dobro pa-šo; predno se jo izpusti na pašo, ji je pa vsikdar dati nekoliko suhe krme.

Tvorbo kosti pospešuje sladko se-no, sol in klajno apno.

Breji živali je tudi polagati neko-liko močnejše nego nebrevi; vendar ne tako obilno, da bi žival debelela; ako krava preveč debeli, ostane razvoj te-leta pogosto nepopoln in je porod te-žek. Zadnjih 14 dni pred porodom je manje polagati, debele krave pa naj celo nekoliko stradajo, sicer se jih ra-da poloti porođna bolezen.

Kar se tiče napoja, je pomniti, da je najboljši čista, zdrava voda, ki pa ne sme biti nikdar mrzla; zelo nevar-no bi bilo n. pr., brejo kravo napajati po zimi pri studencu.

Nekateri gospodarji brejih krav vsaj v zadnjem času ne pustijo več iz hleva, ker se bojijo, da bi se kaj za-dilo. Ti gospodarji nimajo popolnoma prav, ker krave, ki zadnji čas nič ne hodijo, težko rodijo. Boljše je, takšno kravo včasih na vrvi malo okoli vodi-ti, ali jo samo izpustiti na pašo, ali pa jo zapeljati v zgrajen prostor, kjer dru-ga živina ne more do nje.

Kako je nadalje ravnati z brejo kravo, hočemo pa pogovoriti v zvezi z ono boleznijo, ki se je boji živinorejec najboljše in koje posledica je, da žival „izvrže“; to je: tele pride prezgodaj na svet, in je ali že mrtvo ali pa tako negotno, da ne more ostati pri življe-nju.

Vzroki, da žival izvrže, so mnogo-teri, včasih celo neznani. Tu hočemo navesti one, katerih je mogoče obvaro-vati živino.

Najbolje je paziti zastran krme. Krma mora biti stanju živinčeta pri-

merna; neprimerna je, ako je težko prebavna (kislo seno, detelja, rž, debe-lača, to je debela zrnata kuzuza, so-čivje i. dr.); zato spadajo tudi sem vsa močna krmila, razven onih, ki smo jih prej priporočali, torej pivske tropine in drugi industrijski ostanki. Silno ne-varna je skvarjena ali nesnažna, skratka nezdrava krma: zađuhlo ali plesnivo seno ali otava, gnila repa, zmrznel krompir, blatno seno ali otava, trava, ki je padla na-njo slana, zele-nje, ki je napadeno od glivic, zelenje, na kojem se še drži bakrena galica, snetljivo zrnje in slično. Istotako bre-je krave ni izpustiti na pašo, dokler je trava rosna ali zmrzla; in tudi v de-ževnem vremenu naj se jo krmi le v hlevu.

Pred mrzlim napojem smo že sva-rili; tudi on povzroča, da živali izvr-žejo. Voda, ki služi v napoj, pa mora biti tudi čista, zdrava; če pijejo krave snežnico, ali iz luž in mlak, rađe iz-vržejo; najboljša je nekoliko prestana studenčnica.

Brejo žival je seveda tudi zelo skrbno varovati vsake zunanje poškod-be (udarca, padca, sunka), kateri je izpostavljena pri vožnji, na paši, z drugo živino vredi, na ledenem potu itd. Z brejimi kravami se tudi ne sme tež-ko voziti; lahke vožnje, pri katerih se zelo pazi, da se n. pr. z ojem ne uda-rijo, pa nič ne škodujejo; zmerno in počasno kretanje je celo prav zdravo.

Zelo pogosto izvrže krava zato, ker se jo predolgo molze. S predolgo molžnjo se odtegne mladiču toliko hra-ne, da se njegov razvoj ustavi, in po-sledica je, da krava izvrže. Dva mese-ca, najmanj pa eden mesec pred po-rodом, se ne sme več molzti.

Nekaterе krave ne izvržejo tako lahko, druge pa izvržejo zopet vsled najmanjšega pogrеška; take je najbo-lje opitati in prođati mesarju.

Najpogosteje izvržejo krave v 2., v 3. in v 7. mesecu.

Da izvržejo, pa se opazuje ne le posamez, ampak tudi kot kuga, in je danes popolnoma gotovo, da povzroča-jo to kugo bakteriji, ki je prenašajo biki od krave na kravo. Kadar je kra-

va izvrgla, je zato najprej dognati, ali je slučaj posamezen ali pa je kužen; kajti če je kužen, potem je treba silno previdno postopati, da se bakteriji ne raznesejo. Pred vsem je kravo od druge živine odločiti, ali še bolje, če je mogoče, drugo živino prestaviti. Potem je izvrženi sad in posteljico z onesnaženo steljo vred spraviti iz hleva in dobro zakopati. Hlevska tla je z raztopljeno bakreno galico (40 g na 1 l vode) umiti in s kakim razkužilom razkužiti. Kravo pa se sme še-le tedaj zopet pripustiti, ko je toč iz sramnice popolnoma nehal, in se je sramnica najprej s ½% kreolinovo ali bacilolovo raztopino, naslednji dan pa s čisto vodo, izplahnila. Še varneje je, ako se vsa zadnja stran krave z repom vred umije s kakim razkužilom. Istotako se ne sme bika, ki je bil pripuščen k sumljivi kravi, zopet pripustiti prej, da se mu ni desinficiralo spolovil. Končno opozarjamo, da se bakteriji morejo prenašati tudi po osebah, ki imajo z okuženo živino opraviti.

Govorečim o brestosti krave, nam je končno še nekaj omeniti. Tuintam je navada, ali bolje razvada, da brestim kravam pred porodom puščajo krv, ker namreč mislijo, da se krave vsled tega ložje telijo. Ta je pa popolnoma prazna; treba je le pomisliti, da se z jemanjem krvi slabi starko in mladiča, kajti kri je ono; ob čemer neposredno živita oba; pač pa je puščanje krvi prelahko in res prepogosto vzrok, da krava izvrže.

Kmetski gozd.

Borov zalubnik,* V borovem gozdu se pasejo mnogovrstni mrčesi, nobeden pa bora tako neusmiljeno ne obdelava kakor zalubnik, ki mu pravimo borov zalubnik. V mladosti ga zajeda pod lubom, pozneje mu kvari vrh in mladike ter ga časi tako obre-

že in oklesti, da dobi drevo vso drugo podobo.

Oglejmo si najprej hrošča, Trupla je valjastega in glave skoro ni nič videti izpod ovratnika, samo betičaste ali kijaste tipalnice strče izpod njega. Pokrovke so pikčasto progaste, med prog in prog je pa vrsta predrobnih grbic. Mladi hrošček je rumen, pozneje porjavli ali tudi počrni, samo tipalnice in stopala ostanejo rjaste. Ves je tenko dlakav.

Zgodaj spomladi, pri lepem vremenu že prve dni meseca marca, prihajajo hroščki iz zimskih stanov in pohajajo po novih štorih, po posekanem lesu in po deblih, katera je podrl veter ali polomil sneg. Tu se zaplode in samice se zavrtajo v lub. Stara debela z debelim in raskavim lubom so jim ljubša, nego mlada z gladko skorjo. Ako so se pa zalubniki močno razpalsi in razmnožili, ne ostanejo na posekanih in bolehavih drevesih, temveč se polotijo tudi stoječih in zdravih. Samica prevrtavši se pod lub, dolbe tu navpične, po prst dolge rove in napravi nad vsakim dva ali tri okencea, skozi katera prihaja zrak. Ob vsaki strani rova izdolbe kakih 20 plitvih jamic in v vsako položi po eno jajce. Za nekaj časa izvale se bledorumenkastim žvičem podobne ličinke, in te si dolbejo postranske, semtertje zvite rove, ki postajajo z rastočo ličinko vedno širši, in naposled se v prostornem koncu rova, v takozvani zibelki, zabubijo. Te zibeli so navadno v lubu, ne pa v belini. Meseca julija, časi pa tudi še-le avgusta, so hroščki razviti, pregrizejo se iz zibeli in izlete. Na lubu je potem vse polno drobnih luknjic, in deblo je videti, kakor bi bilo s svincem (šprihom, šibrami) štev. 9 obstreljeno.

Precej potem, ko je hrošček prišel iz legla in malo pogledal v svet, loti se drugega malopridnega dela. Blizu svojega rojstvenega kraja poišče žive bore, stari so mu ljubši od mladih, in jih začne kvariti. Izbere si namreč mladiko, navrta jo do stržena, in gre žroč za njim navzgor, časi pa tudi navzdol. Iz luknjice teče smola in se strdi okoli nje, toda tako, da ostane jami-

* Naslednji opis p sameznih vrst zalubnikov kakor gozdu škodljiv mrčesov sploh so posneti iz knjige „F. Erjavec: Naše škodljive živali v po- dobi in besedi. Na svitlo dala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. 1886“.

ca odprta. Ko je požrt v mladiki stržen, pride ven in se poloti druge mladike, večasi pa tudi starše, s storži obložene vejice. Take mladike potem polomi veter, in kjer je mnogo teh škodljivcev, leži jeseni vse polno vejic po tleh, in drevo je videti, kakor bi bilo obrezano in se potem rado posuši. Ako mladika ni prav do popka izvrtana, zaceli rana časi, posebno na mladem drevesu, mladika pa nekam čudno oteče, in drugo leto zažene goste šope kratkih iglic.

Tako gospodari do zime. Zdajostavi vrhove in mladike ter gre v dno starih dreves, kjer si tik nad koreninami dolbe do ličja segajoče rove, v katerih ždi do pomladi.

Iz zalubnikovega življenja si lahko vsak sam posname nauk, kako je treba grdega kvarljivca prijeti v strah. Pred vsem je gledati v gozdu, da po njem ne leže odsekani vrhovi in veje, niti drevesa, ki jih je vihar izruval ali podrl sneg. To velja v prvi vrsti za bore, potem pa tudi za druge iglavce. Tudi napravljena drva in šture je treba za časa, namreč do marca, spraviti iz gozda. Les, ki bi se vozil iz gozda pozneje, ko se je zalubnik že zaplodil, treba je obeliti in lub sežgati. Takisto se mora storiti z lesom, ki leži v gozdu, pa se ne more za časa pospraviti. Olupiti pa je drevesa najdalje do kresa (Šentjanževega).

Nekateri gozdarji puščajo tuintam po gozdu kako polomljeno drevo, ali če ni takih, posekajo navlašč nekoliko debel in jih puste ležati. Zalubniki prihajajo in odlagajo na nje svojo zalego. Samoobsebi se razumeva, da je tudi take nastave treba za časa obeliti in lub z zalego vred sežgati.

S m r e k o v i z a l u b n i k. Še večja beđa, nego je borov zalubnik borovim, je smrekov zalubnik smrekovim gozdom. Leta 1783 usušil je na nemškem Harzu nad dva milijona debel, pred nekoliko leti uničil na Češkem prostrane lesove (samo na Krumlovski graščini 1100 oralov), in tudi pri nas je tuintam grdo gospodaril.

Smrekov zalubnik je borovemu v velikosti in tudi drugače močno podoben;

a pokrovke so nad zadkom vdrte, kakor bi bile uščipnjene, in ob robu tega uščipka stoje na vsaki strani štirje zobci, od katerih je tretji najmočnejši. Rujav je, časi bledejši, časi temnejši, a ves obrastel z rumenimi dlacicami.

Spomladi, navadno meseca aprila in maja, prihaja zalubnik iz zimskega stana, ki je navadno tudi njegovo leglo, in leta okol. Roji so časi tako velikanski, da so videti kakor meglice, in veter jih časi zanese daleč od njih rojstvenega kraja. Iščejo si pripravnega mesta, kamor bi položili svojo zalego. Najljubša je zalubniku smreka, poredkoma ga je najti na boru ali na kakem drugem lesu. Ravnočkar podrta debela so mu najljubša; ako ni takih, gre tudi na stojišča, toda na bolehaava rajši nego na povsem zdrava, takisto rajši na stara, nego na mlada. Ako mu je na izbiro, izvoli si v gozdu solnčno in suho stran, in gora mu je ljubša od ravnine. Ko si je visoko kje na debelu dobil mestece po vseči, zavrtata se pod lub do beline, tu si samec in samica izdolbeta najprej malo večjo izbico, in od tod začne oplojena samica dolbsti navzgor glavni rov, in ob njegovih straneh na vsaka dva milimetra polagati po eno jajce, torej prav tako, kakor smo to že prej omenili pri borovem zalubniku. Potem se samica povrne zopet v izbico in od nje navzdol začne vrtati drug enak rov in tudi vanj odloži po nekoliko jajec, vsega vkup do sto. Ličinke, izvalivše se iz njih, dolbejo v stran vsaka svoj rov in se na razširjenem koncu naposled zabubijo.

V 8 do 12 tednih, kakor je namreč vreme, je vsa preobrazba dovršena, in hrošči se pregrizejo skoz lub in pridejo na dan. Navadno se zaplodijo kmalu potem, in če je vreme ugodno, pride pred jesenjo že drug zarod, katerega hrošči prezimijo v leglu ali pa tudi zunaj v štorih, pod raskavo skorjo itd. Ako se je pa drugi zarod zakasnil, prezimijo ličinke oziroma bube, iz katerih še-le drugega poletja pridejo hrošči. Bube in hrošči so jako trdnega življenja, tudi najhujša zima jih

ne umori. Iz plavljenega lesa, ki je ležal tri tedne zamrznjen v vodi, prišli so hrošči vendar o pravem času na dan. Zategadelj je poleti na enem in istem deblu pod lubom najti hkrati ličinke, bube in hrošče. In ker vsak zarod svojo zalego, ako je le mogoče, izroča najrajši tistemu deblu, na katerem se je sam izlegel in zredil, zato se ne bomo čudili, ako je časi drevo pod lubom vse razorano in razjede.

Ni čudo, da smreka, katero zajeda na tisoče in tisoče zalubnikov na najobčutljivejšem mestu, začne bolehati. Od vrha navzdol rumene iglice in s časom poručeče, lub pa sivi in se rač lupi. Ako potrkáš na deblo, pače iz premnogih luknjic bela, črvojedina.

Smreče je treba imeti zmerom pod pazko, ker smreka ima največ neprijatelj in je zelo občutljiva. Paziti in zatirati je treba vsakovrsten mrčes, tudi tak, ki samoobsebi toliko ne škoduje, ali je vendar zategadelj nevaren, ker s svojim zajedanjem slabi drevesa in jih pripravlja zalubniku v žrtje. Tudi drugače se mora v gozdu umno gospodariti. Pri podiranju ni puščati visokih štorov. Les, ki so ga polomili viharji, nagnili ali podrli, je treba hitro spraviti iz gozda, ali če to ni mogoče, ga vsaj olupiti. Obeliti je tudi vse šture, ki so se iz kakoršnega koli vzroka naredili visoki. Kadar se pod olupljeno skorjo nahaja zalega, sežge naj se skorja na mestu. Tudi odpeljani les se mora preiskati in, ako treba, obeliti, ker izkušnja uči, da v vaseh in mestih iz takega lesa izlezli hrošči večkrat prav daleč najdejo pot v smreče. Kadar se z debel lupi skorja, razgrne naj se pod njimi kaka plahta, da padajo hrošči in bube na njo in se tem gotoveje pokončajo.

Ako pri vsem tem zalubnika ni mogoče ustrahovati, ako se celo opazuje, da se še vendar razširja, potem ga je treba loviti v nastave. Tri tedne ali mesec dni, predno hrošček roji, poseka se po gozdu nekoliko slabših smrek, katerim se oklestijo veje, in potem se polože na kamene, na šture ali na druge podklade, tako, da jih zalubnik od vseh strani lahko navrta. Kjer

se nahajajo v gozdu rovi, lomi ali podrtine, služi lahko to drevje v nastave ter ni treba sekati novih. Veje naj se pa oklestijo tudi tem; samo na pol podrte smreke, ki imajo nekoliko korenin še v zemlji, naj se puste, kakoršne so.

Ker so zalubniki ne razvijajo vsi nakrat, temveč rojijo vse poletje, je tudi nastave pregledovati vse poletje, in kakor hitro opaziš, da so matični rovi že dodelani in se ličinke razvijajo v njih, oguli debela in sežgi lub. Poleg vsega tega imej oči zmirom odprte tudi še za stoječa, zdrava drevesa, kajti tudi teh se poloti zalubnik, ako se je močno zapasel. Ako je dospela stvar tako daleč, takrat je treba sekati vse vprek, kar je napadenega. Toda razumen gospodar tu ne bode sekal mrlik (usahlih debel), iz katerih so hrošči že izleteli, temveč prva skrb mu bode, da zatre zalego v zelenih debelih, da se iz teh ne širi dalje. Tako so delali tudi v Šumavi na Češkem in na posled vendar zmagali zalubnika.

Hojev zalubnik je za polovico manjši od smrekovega, kateremu je drugače podoben. Razen velikosti razločuje se v tem, da ima samec zdej na vdrtih pokrovkah ob strani 6 do 7 zobcev, od katerih sta drugi in peti največja in nekoliko zakrivljena. Nahaja se prav pogosto v hojki, tuintam tudi v macesnu. Živi se in veče kakor smrekov zalubnik, toda rovi so mu vodoravni. Zatirati ga je prav tako, kakor smrekovega.

Belinar (ali lesni zalubnik). Vsi dozdej opisani in še mnogi drugi zalubniki, imajo svoja legla pod skorjo med lubom in ličjem. Tukaj pa imamo še enega, ki se od vseh drugih loči v tem, da vrta naravnost v belino, tedaj v les. V obče je mnogim zalubnikom podoben, pokrovke pa so po sredi obšivu in na vnanjem robu temnejše in imajo večkrat še po sredi temno prog.

Belinar roji zgodaj spomladi in samica vrta rove naravnost v les, bolj ali manj globoko. V tankih raklah (rovcih) privrta do stržena. Potem poklada ob straneh v izdolbene jamice svoja jaj-

ea, vseh skupaj kakih trideset. Ličinke dolbejo potem navpik na matični rov ravne postranske rove, ki pa niso nič daljši, nego je ličinka, ki se potem ondi tudi zabubi. Leglo ima precej podobo lestve, napravljene iz enega droga, v kojega so v dveh nasprotnih si vrstah zabiti klini, ki pa ne stojе nasproti. Daljni razvitek fe kakor pri drugih zalubnikih. Na leto ima belinar ali samo enega, ali tudi dva zaroda, napada pa vse iglavce. Les, ki je bil posekan po zimі, bodi si olupljen ali ne, in se ni za časa spravil iz gozda, trpi največ ođ belinarja. Časi so debela kakor sito preluknjana in tak les hitro izgubi na vrednosti. Debelejši les za stavbe se mora v takih gozdih, kjer gospodarі belinar, sekati spomladi, ko stopa mezga v dreveje, ali malo prej, in se mora potem olupiti. Izkušnja uči, da se belinar takega lesa ne loti.

Kakor druge zalubnike, treba je tudi belinarja loviti v nastave, a ker nima pođ lubom zalege, temveč v lesu, ne zadostuje, ako drevesa, ki so ti rabila v nastave, samo lupiš, temveč vsa moraš sežgati ali pa prekuhati v oglje.

C. kr. kmetijska družba.

(Konec.)

Poročilo nam dalje pravi:

Deželni nadzornik za živinorejo, g. Jelovšek, je ustanovil doslej bikorejskih zadrug na Spodnjem Štajerskem 25 (prvo leta 1899, zadnje leta 1910), na Srednjem Štajerskem 54 (prvo leta 1898, zadnje leta 1911). Kakor vidimo, vedo Nemci to napravo bolje uvaževati nego mi. Kje tiči vzrok? Slišali smo že od te in onе strani, da zadrुžni biki baje ne uzadovoljujejo; izprva so dobri, postajajo pa čimdalje slabejši, in sicer zato, ker se živinorejce, kojim so se izročili, premalo nadzira. Take izjave vsebujejo očitek g. Jelovšku. Mi pa pravimo: Izkaz, ki ga daje g. Jelovšek o uporabi časa skozi vse leto v pporočilu Kmetijske družbe, nas mora poučiti, da g. Jelovšek niti enega dne ne more več uporabiti v nadziranje, nego jih v to žrt-

vuje. In gotovo je, da srednještajerskih bikorejskih zadrug ne nadzira pogosteje nego naše. Vzroka, da naši ljudje z zadrुžnimi biki niso zadovoljni, torej ni tiščati na g. Jelovška, ampak je iskati drugođ, in sicer pri onih, ki imajo bike v reji. Z vsako izročeno stvarjo je ravnati vestno, ali naj pride potem nadzornik v letu stokrat, ali samo enkrat ali pa čelo nobenkrat.

O kmetijskem pouku izvemo letos proti lanskemu letu tako malo novega, da smo primorani, besede, ki smo je že lani izustili, z bridkostjo ponoviti. Kmetijskemu pouku služijo raznovrstni tečaji, ki se prirejajo na strokovnih šolah in v posameznih podružnicah, predavanja s praktičnimi vajami in razkazovanji in tudi brez njih, in končno poučni spisi deželnih strokovnjakov. Z ozirom na vsa tri sredstva nam je izjaviti, da smo jih bili Spodnještajerci v minolem letu razmeroma premalo deležni. Krivda leži v tem, da sta deželni odbor kakor osrednji odbor Kmetijske družbe nastavila mnogo premalo slovensčine zmožnih raznovrstnih strokovnjakov, ki bi imeli skrbeti za ta pouk. V nemškem Štajerju so se vršili n. pr. gospodinjiski tečaji, tečaji za kmetice, tečaji za kmetske hčere, tečaji za vkuhavanje sadja in zelenjadi, živinorejski tečaji, tečaji za kmete, tečaji za kmetijsko knjigovodstvo, tečaji za strežbo sadnemu drevju, sadjarski tečaji sploh, tečaji za uporabo sadja, tečaji za zatiranje škodljivcev v sadonosnikih in vinogradih, tečaji za ravnanje s sadnim drevjem poleti, tečaji za ravnanje s sadonosniki in vinogradi, pobitimi po toči, tečaji za vinogradno rez, tečaji za požlahtnjevanje vinske trte, tečaji za napravo sadonosnikov, vinogradov in trtnic, tečaji za sajenje drevja ob cestah, tečaji za ravnanje z vinsko trto po leti, tečaji za cepljenje sadnega drevja, tečaji za zatiranje krtic, tečaji za uporabo zelenjadi, tečaji za napravo sadjevca — skratka, ne manjka niti enega količaja važnejšega kmetijskega opravila, o kojem bi nemško prebivalstvo ne dobilo posebnega praktičnega pouka;

in to v onem delu dežele, v kojem že itak veliko število raznovrstnih kmetijskih šol skrbi za strokovno izobrazbo. Če pomislimo, da smo Spodnještajerci s takimi šolami pač mačehovsko obdarovani, je brezdvomno, da bi zato bilo poučnih tečajev pri nas veliko več treba in da se bo moralo v tem oziru kaj ukreniti. Dajte nam duševnega kruha! Gladujemo po njem. Edino, kar smo doživeli v minolem letu novega, je, da se je predavalo o živinozdravilstvu in začelo učiti kmetijsko knjigovodstvo. Knjigovodske tečaje so priredile kmetijske podružnice Št. Jur ob Ščavnici, Mala Nedelja in Ormož, četrti pa se je vršil na kmetijski šoli pri Št. Jurju ob juž. žel.; obiskovalcev je bilo po vrsti navedenih krajev: 10, 12, 19 in 20.

Iz poročila o pospeševanju govedoreje posnamemo to-le:

Okraj Hartberg si je za vzrejo bikov naredil bikarno, ki je stala 65.500 kron. Polovico tega zneska je dobil po e. kr. poljedelskem ministrstvu iz izvenrednega zaklada za pospeševanje živinoreje. To bodi nam v posnemo!

Bikov je kmetijska družba v letu 1911 za polovično kupno ceno oddala v Spodnji Štajer 84, v Srednji Štajer 192, telic v Spodnji Štajer 26, v Srednji Štajer 71. To pa služi v primerjavo.

Istotako podatki o svinjereji. Merjascev je dobil za polovično kupno ceno Spodnji Štajer 93, Gornji 62, Srednji pa 230.

Zdaj pa pridemo do najtehtnejše stvari, ki jo ima osrednji odbor od zadnjih let sem v rokah; to je uporaba tekočega državnega zaklada ali kredita, dovoljenega zakona z dne 20. 12. 1909 v povzdigo živinoreje. Za leto 1911 dovoljena vsota 377.893 K se je zopet porazdelila po istih pravičnih načelih kot prejšnji leti in se je določilo:

1. Za povzdigo planšarstva in pašništva 100.000 K
2. Za uvedbo šote kot nastilj 4.500 K
3. Za povzdigo živinoreje, in sicer:
  - a. Za napup bikov in telic 30.000 K

- b. Za povzdigo svinjeovce- in kozoreje 20.000 K
  - c. Za živinozdravniški potovalni pouk 4.000 K
  - č. Zvezi zadrug za rejo muropoljske govedi 21.300 K
  - d. Zvezi zadrug za rejo pinegavske govedi 10.000 K
  - e. Zvezi zadrug za rejo gorskih liscev (Bergschecken) 6.000 K
  - f. Bikorejskim zadrugam v Spodnjem in Srednjem Štajerju 12.000 K
  - g. Za pospeševanje reje vzhodnještajerske marogaste govedi (Oststeirisches Fleckvieh) 9.000 K
  - h. Za stavbo hlevov in napravo gnojišč 20.000 K
  - i. Za napravo stalnih travnikov 5.000 K
4. Za pospeševanje organizacije zadržnega nakupovanja krmil in gnojil 10.000 K
  5. Za povzdigo mlekarstva 20.000 K
  6. V zaklad za zavarovanje živine 100.000 K
  7. Za napravo tehtnic 5.000 K

Pojasnila k posameznim točkam.

K točki 1. Med prošnjami, ki so osrednjemu odboru došle in se nanašajo na to-le vsoto, so bile tudi takšne, ki so iskale podpore za izboljšavo dolskih pašnikov. Te prošnje je odstopil osrednji odbor komisiji za agrarne operacije. Bilo jih je iz Spodnjega Štajerja 24, iz Srednjega 12 in iz Gornjega 10. Mnogo večji del te vsote pa se je obrnil v povzdigo planšarstva in gorskega pašništva ter stekel v žep Gornještajercem.

K točki 2. Vsota se je hotela porabiti tako, da bi se onim, ki bi želeli šote za nastilj, dalo 25% popusta. Toda priglasilo se jih je tako malo, da se je porabilo le 138 K. Vsled tega se je določil ostanek kot rezerva, ki naj služi povzdigi pridelovanja krme.

K točki 3.

a. Za to vsoto, pomnoženo še iz drugih virov, je nakupil osrednji odbor bikov in telic. (Glej spredi!)

b. Vsoto je obrnil osrednji odbor v nakup plemenskih živali. (Deloma spre-di razvidno.)

c. Živinozdravniških potovalnih pre-đavanj je bilo v Spodnjem in Sred-njem Štajerju po 31, v Gornjem 6.

č, đ, e. Te vsote so šle na Gornji Štajer.

f. Koliko se je porabilo za Spod-nji, koliko za Srednji Štajer, ni raz-vidno.

g. Ta denar so dobili izključno Nemci, bivajoči ob ogrski meji, in tvar-jajoči Zvezo za rejo vzhodnejštajerske marogaste govedi.

h, i. Uporaba v podrobnem ni raz-vidna.

K točki 4. Porabilo se je od te vsote za Spodnji Štajer nekaj čez 2½, za Srednji Štajer nekaj čez 4 in za Gor-nji Štajer nekaj čez 3 tisoč kron; na-pravili pa so se stalni travniki, začas-ni travniki in travnata deteljišča.

K točki 5. Ta denar je do malega namenjen Gornjemu Štajerju.

K točki 6. Vsako leto se je iz drž. kredita doslej založilo 100.000 kron, da se ustvari zaklad, s kojim se hoče čez nekoliko let ustanoviti deželno zavaro-valnico zoper nezgođe pri živini.

K točki 7. Osrednji odbor je spo-razumno z deželnim odborom c. kr. poljedelskemu ministrstvu priporočal, da dobožo za napravo tehtnic podpore po 500 K: v Gornjem Štajerju 6, v Sr. Štajerju 5 kmetijskih podružnic, in v Spodnjem Štajerju podružnice: Kozje za Podčetrtek, Sv. Jurij ob Ščavnici za Račence, Sv. Jurij ob Ščavnici za Ivanjce, Vučja vas, Sv. Jurij ob juž. žel., Ivankovci, Sv. Lovrenc na Drav-skem polju, Ljutomer za Veržej, Ljuto-mer za Cezanjevce in Ribnica.

To torej na kratko o uporabi one državne podpore, v kojoj smo največ stavili svoje nade, ki pa izvečjega te-če gornje- in spodnještajerskim Nem-cem v žep. Ti si iz tega zaklada nosi-jo domov bankovce, zlato in srebro, nam pa ostaja nikel in baker.

Iz naslednjega poročila ni posneti nič več posebnega, k večjemu, da je z

raznim kmetijskim orodjem, kakor z brizgalnicami, žvepljalniki, travniškimi branami, trierji, požiralnikovimi cev-mi, trokarji in sličnim bil Spodnji Šta-jer razmeroma prav dobro obdarovan. No, pa ta drobnjav v denarju ne izna-ša mnogo in ta edina naklonjenost na-še sodbe o nepristranosti osrednjega odbora nikakor ne izpremeni.

Gospodarske drobtinice.

Da ne bo detelja napenjala gove-di, se priporoča naslednje ravnanje:

1. Naj se ne seje same detelje, ampak ž njo vred tudi sladke trave (trav-nato deteljišče), ker tako mešana piča govedu bolj ugaja, in če se je tudi na-žre v večji meri, ji ne škoduje, je ne napenja tako, kakor sama detelja.

2. Dokler imaš še čisto deteljo, ne pokladaj nikdar detelje same, ampak pomešaj jo s slamo, oziroma napravi iz nje in slame rezanico!

3. Mlajša detelja je manj tečna in bolje nevarna od starejše. Najbolj tečna in najmanj nevarna je detelja, ko se razevita.

4. Ne pokladaj rosne detelje! Zato ne hodi po deteljo za ranega jutra, ko je še rosna; če pa ne moreš drugače, pazi vsaj, da je ne pustiš nakupičene navozu, ampak razgrni jo bolj na tan-ko, da se osuši!

5. Tudi ovenele ali celo sčrnele de-telje ne pokladaj nikdar! Takšna za-čne v vampu vreti in povzroča nape-njanje.

6. Po krmljenju z deteljo ne dajaj govedu mnogo voče.

7. Posebno pazi na vse povedano spomladi, ko začneš pokladati zeleno pičo! Od kraja naj je v mešanici več suhe krme nego zelene, in še-le pola-goma zvišaj množino zelene krme!

Kako dolgo naj mladiči sesajo, a-ko se je hoče rediti doma? Žrebeta 12 do 16, teleta 10 do 12, praseta, jag-njeta in kozleta po 8 tednov. Tako de-la tisti, ki hoče imeti lepo živino.